

KR. 12.00

VESTOPPLAND SLEKTSHISTORIELAG

Postboks 266 2800 Gjøvik

INNHold:

Lagsnytt.....	Side	3
Svigersønner.....	"	5
Tips.....	"	11
Bygdeboksaken på Hadeland.....	"	13
Om arkivar E.A.Thomle.....	"	15
Et gammelt brev.....	"	18
Spørsmål og Svar.....	"	20
Lensmannsslekta på Mustad.....	"	27
Gamle dokument.....	"	30
Ord og uttrykk.....	"	32
Skaktavl- Adelsslekt med usikre røtter.....	"	34
Hva skal vi skrive om?.....	"	39
Om kirkebøkene fra Biri.....	"	41
Hadeland folkemuseum for slektsgranskerne.....	"	44
Deram.....	"	46
Om "Ættesoge for Gudbrandsdalen"	"	48
Folk fra distriktet som utvandret over Bergen 1880-1923.....	"	51
Testamente fra Presteseter 1797 og 1800.....	"	54

LAGSNYTT

Aktiviteter som vi har fram til sommeren:

Kurs i lesing av gotisk skrift

I samarbeid med Gjøvik friundervisning arrangerer vi et week-end seminar på Gjøvik Bibliotek, Fredag 27 april kl. 18-21 og Lørdag 28 april kl. 9-15.

Foreleser er statsarkivar Sandberg fra statsarkivet i Hamar.

Kursavgiften er kr. 130.- pr deltaker.

Ta kontakt med laget pr post eller ring 061-73800 eller 76734 så fort som mulig hvis du er interessert.

Møte i Jevnaker.

Torsdag 26 april kl 19.00 holder vi et PR-møte på Toso skole i Jevnaker, der orienterer vi om lagets virksomhet og hensikten er å få kontakt med flere hadelendinger som er interessert i slektsgransking.

Medlemmer fra lokallaget vårt på Hadeland vil vise en del materiell som er tilgjengelig på lagets møter.

Møter i Land.

Vi skal i år prøve å danne et lokallag for Land og i den forbindelse avholder vi møter på følgende steder:

Dokka Tirsdag 5 juni kl. 19.00

Sted: Lands museum.

Hov Torsdag 14 juni kl. 19.00

Møtestedet i Hov vil bli bestemt senere, se annonse i lokalpressen.

Fellesmøte på Hadeland Folkemuseum.

Vi har vært så heldige å bli invitert til Hadeland Folkemuseum Mandag 11 juni (2 pinsedag) Der blir det omvisning og samling til en hyggelig slektsprat i den gamle Grindakerbygningen. Vi møter på museet kl. 14.00

Vi håper at flest mulig av dere vil sette av denne forsommerdagen til en fin utflukt til Hadeland.

Manntallet for Toten er nå avskrevet og kan kjøpes av lagets medlemmer. Vi henviser til oppslag annen steds i bladet.

De 3 første nummer av bladet vårt for 1983 er nå nedkopiert og heftet sammen i et bind, interesserte kan få kjøpt dette for kr 10.-

Kirke/Klokkerbøkene for Vardal for perioden 1771-1915 er nå ferdig innbundet og ligger på Gjøvik bibliotek til avbenyttelse.

Neste nummer av tidsskriftet kommer ut 1 september. Siste frist for innlevering av stoff og annonser er 15 august.

VESTOPPLAND SLEKTSHISTORIELAG

Postboks 266 2801 Gjøvik

Medlemskontingent: Kr. 100.- pr år.

(Første medlemsår kun halv kontingent kr. 50.-)

Lagets tidsskrift kommer ut 4 ganger pr år.

Hovedstyre:

Formann: Ole M. Granum

Nestformann: Arne Amundgård

Kasserer: Fredrik Dyhren

Sekretær: Jan E. Jaatun

Styremedlemmer: Leif A. Wien, samt en fra hver av lokallagene.

Bladstyre:

Arne Amundgård, styrer. Knut J. Buskum.

Finn Rogne og Reidar Reinsvollsveen.

Svigersønner

Av Bernt G. Bielke

I nr. 1/1984 skrev jeg om presten Ole Hannibal Hoff. Flere av hans svigersønner fikk sitt virke på Toten og jeg skal her skrive om én av dem; fogd Peter Frantzson Dorph. Da også levnetsløpet til hans svigersønn fogd Gillis Wølner er knyttet til Peter Frantzson Dorphs skjebne, skal jeg omtale begge to i denne artikkelen.

Peter Frantzson Dorph var sønn av grovsmed Frantz Petersen Dorph og Maren Knudsdatter og ble døpt i Christiania 1703 28/6. Han ble utnevnt til fogd over Hadeland, Toten og Valdres Fogderi 30. januar 1742. Med hvilken bakgrunn han fikk denne stilling vites ikke. Han må kanskje ha hatt forbindelser fordi dette fogderi var meget stort. Jeg har lett etter foreldrene til smeden Frantz Petersen Dorph men ikke funnet dem. Det er nærliggende å tro at det muligens kan ha vært den kjendte Peder Olssøn Dorph, som regel omtalt ed navnet Peder Olssøn Nordmand eller Norbage, som var sønn av sognepresten i Idd, Ole Nielsen Dorph. Nordmand var en meget kjendt militær og var gift med Mette Meng, datter av Niels Hansen Meng og Johanne Christensdatter i Halden. Dette ekteskapet var imidlertid barnløst. Nordmand kan imidlertid enten ha vært gift før eller ha hatt barn utenfor ekteskap. Med en bakgrunn i Peder Olssøn Nordmand ville det ha vært rimelig å få en slik stor stilling som fogd over Hadeland, Land og Valdres! Her ligger det en utfordring til å forske!

Peter Frantzson Dorph ble gift i Hoff kirke på Toten 1747 26/5 med Anna Hoff, datter av presten Ole Hannibal Hoff. I ekteskapet var det følgende barn:

1. Anne Sophie født 1748 på gården Stensrud i Fluberg, døpt 1748 21/6 i Fluberg hovedkirke, død 1824 22/4 på gården nordre Grinaker, Gran. Gift 1765 17/5 ifølge kongebrev i Toten hovedkirke med Gillis Wølner, som omtales senere i denne artikkel.

Peter Franzson Dorph

2. Maren Margrethe døpt 1749 15/10 i Fluberg hovedkirke.

3. Ole Hannibal døpt 1751 5/1 i Fluberg hovedkirke begravet i Land 1795 23/4 hvor han var lensmann. Han var gift med Maren Christophersdtr. Berg.

4. Frantz Wilhelm døpt 1753 30/5 i Fluberg hovedkirke, død som prokurator på Østerhaug i Elverum og begravet der 1820 30/11. Gift med enken Berthe Amundsdr. Grundsæt 1785 7/4

5. Andreas døpt 1754 19/10 i Fluberg hovedkirke begr. 1803 1/3.

6. Peter Bøyesen døpt 1756 18/6 i Fluberg hovedkirke. Overassistent og bestyrer av Kronprinsens Eyland på Grønland. Død der.

7. Maren Margrethe døpt 1758 7/6 i Fluberg hovedkirke.

8. Else døpt 1760 1/3 i Fluberg hovedkirke begr. der 1760 5/5 "12 Uger gammel".

Anna Hoff

I 1764 gjorde revisjonen antegnelser til Dorphs regnskap for flere år bakover. For om mulig å bringe regnskapene i en tilfredsstillende orden, henvendte Dorph seg til Zahlkassererfullmektig Gillis Wølner om bistand. Zahlkasserer var kongens hovedkasserer i Norge. Wølner erklærte seg villig på betingelse av at han skulle etterfølge Dorph i embetet. Denne avtale krevde imidlertid kongens godkjennelse, men det fikk den ikke. En annen fikk imidlertid oppgaven med å hjelpe Dorph, og det var Andreas Hauritz, sorenskriversønn fra Gudbrandsdalen. Det viste seg at regnskapene ikke lot seg beriktige idet Dorph befandt seg i en håpløs situasjon med en kassamangel på 2.490 riksdaler. Han ble derfor nødsaget til å søke avskjed i 1764. Det kom frem at fogderiet var for stort og dette var en av årsakene til kassamangelen. Fogderiet ble derfor foreslått delt. Dette bifalt kongen

ved at han utnevnte Andreas Hauritz til fogd over det nye Totens Fogderi, mens resten, den nordlige del som ble gitt navnet Valdres fogderi, ble gitt til Gillis Wølner. Gillis Wølner var da 32 år og slo seg ned hos sin forgjenger i embetet og tilkomne sivgerfar fogd Dorph, på dennes gård Stensrud i Fluberg i søndre Land. Denne gård lå i midten av det gamle fogderiet og i den sydlige del av det nye Valdres fogderi. Her døde fogd Peter Frantzson Dorph og ble begravet fra Fluberg hovedkirke 1767 6/5.

Foged Gillis Wølner var sønn av leverandør (kjøpmann) på Kongsberg Christopher Andreassen Wølner og Elizabeth de Besche. Faren døde da Gillis Wølner var 8 år gammel i 1735. Moren giftet seg på nytt 1735 7/10 med konrektor ved den danske skole på Kongsberg Lauridtz Jensen Blytecher. Gillis Wølner opplyste i sin fogdansøkning i 1764 at "Jeg har i 18ten Aar bestandig tient Hans Kongelig Maijts Høije Reignskabs og Justitz Betienter her i Landet" hvilket betyr at han har begynt tjenesten ca. 1746 som 14 års gutt. Det er det samme år som hans stefar døde. At Gillis Wølner da måtte ut for å bidra til familiens underhold synes rimelig. I 1759 finner

Gillis Wølner

vi ham som fullmektig hos zahlkassereren i Christiania først under oberstløytnant Christian Petersen i 1 1/2 år deretter i 4 år til 1764 under overkrigskommisær Peder Holter.

Gillis Wølner ble gift 1765 17/5 med kongebrev i Totens hovedkirke med Anne Sophie Dorph. I ekteskapet var det følgende barn:

1. Anna Elizabeth født på gården Stensrud, Fluberg døpt 1766 7/8 i Fluberg hovedkirke, begr. 1805 25/9 Gran kirke. Gift 1785 31/8 i Moss kirke med kjøpmann i Fredrikstad Jens Schioldborg. Ekteskapet ble oppløst ved separasjon 1804 31/8 ved forlikskommisjonen i Fredrikstad. Hun flyttet tilbake til Gran.

2. Benedicte Christine født 1767 26/11 på gården Stensrud i Fluberg, døpt 1767 4/12 i Fluberg hovedkirke. Hun ble oppkalt etter sin mormors søster som var gift med sorenskriver David Sommerfelt på Toten. Begr. 1846 19/3 i Gran kirke. Gift 1794 22/11 i Biri kirke med lensmann på Gran Cornelius Johnsen Bielke.

3. Anne Sophie døpt 1769 10/8 i Fluberg hovedkirke død 1843 på Gran. Gift 1. 1806 15/11 med Nils Qvam Hammer, landhandler på Gran og 2. 1821 2/12 med Ole Jacobsen, landhandler på Gran. Begge ekteskap var barnløse.

4. Peter Christopher døpt 1771 10/12 i Fluberg hovedkirke død 1801 23/12 begr. 1802 5/1 i Alta, som fogd i Finnmark med bopel på gården Eggeskaal, Bossekop. Gift 1801 13/10 "Hjemme i Huuset", formodentlig fogdgården, med Ingeborg Anna Lucie Brandt. Ekteskapet var barnløst.

5. Aleth (Alette) Maria døpt 16. søndag etter trefoldighet (24/9 1773) død 1842 i nærheten av nordre Grinaker gård, Brandbu hvor hun bodde sammen med sine 3 andre søstre som også var ugifte.

6. Hans døpt 1776 21/6 i Fluberg hovedkirke begr. samme sted 1776 23/8

7. Maria Rebecha døpt 1777 19/6 i Fluberg hovedkirke død 1859 7/3 i nærheten av nordre Grinaker gård, Brandbu. Ugift.

8. Lars Blytecher døpt 1778 18/10 i Fluberg hovedkirke død 1792 20/12 gikk gjennom isen på Mjøsa ved Biri, begr. 1792 19/12 Biri kirke. Ugift.

9. David Christian døpt 1782 3/6 i Fluberg hovedkirke død januar 1811 på Vardøhus festning. Ugift, men hadde en datter med Martha Iversdtr. i Karlsbukta (Karlebotn).

10. Karen Sophia døpt 1785 22/3 i Fluberg hovedkirke, død i nærheten av nordre Grinaker gård, Brandbu. Begr. 1868 20/12 i Brandbu kirke. Ugift.

11. Carina Mंगाard døpt 1788 18/1 i Biri kirke død 1867 i nærheten av nordre Grinaker gård, Brandbu. Begr. 1867 9/6 i Brandbu kirke, ugift. Fikk under angivelig ekteskapsløfte med korpslege ved Akershuusiske ridende jegerkorps Thomas Hansen en sønn som ble født 1824 24/9 og døpt 1824 17/10 i Gran kirke; Gillis Peter Laurits Wølner. Han skal angivelig være utvandret til Amerika.

Ved det alminnelige vårting i 1796 deltok Gillis Wølner da dette ble innledet 12. februar i Vang. To dager etter fortsattes reisen til Slidre hvor vårtinget ble satt 15. februar i lensmannsgården Hove (nesten nordligst ved Slidrefjordens østre bredd). Her måtte fogden "i Svagheds Forfald" la seg representere ved en av prokuristene som var med i følget. Da retten reiste videre til Aurdal 18. februar later det til at fogden var med. Da imidlertid følget passerte gården Fossheim ved Slidrefjordens utløp, måtte han bli igjen. På Fossheim døde han noen dager senere, den 24. februar. Han ble begravet 27. februar 1796 fra Slidre hovedkirke.

For ordens skyld gjør jeg oppmerksom på at det meste av ovennevnte stoff er hentet fra boken: Elizabeth de Beche skrevet av Georg de Besche. Noe stoff er også hentet fra byråsjef Lassens notater og opplysninger oppbevart i min familie.

Rettinger til hefte 1-1984

Fra artikkelen om Halvor Hoel.

8. Nils Halvorsen Hoel 1671-1725.

11. Pernille Andersdtr. Kraby 1675-1761

45. Tore Carlsdtr. Skramstad død 1658, datter til Carl Lauritsen Skramstad.

Tips

Hvordan skal en gå fram når en vil finne opplysninger om sine forfedre? Det kan sikkert gis mange svar på et slikt spørsmål. Men vi tar neppe mye feil om vi sier at de fleste begynner med seg sjøl. Når er jeg født, hva heter mine foreldre, besteforeldre... Vi har alle to foreldre, fire besteforeldre, åtte oldeforeldre, 16 tippoldeforeldre osv, så det er litt av et arbeid å finne fram til alle disse. Men et sted må en begynne og hvorfor da ikke begynne med seg sjøl, da har en et greitt utgangspunkt. Nokså lett vil en da sikkert finne fram til både foreldre og besteforeldre. Men verre blir det når en kommer til oldeforeldrene. Der kan det stoppe i første omgang. Men har du besteforeldre eller andre litt vel voksne slektninger i live, så greier du sikkert å finne ut noe om disse også. Og slik kan du gå bakover så langt det lar seg gjøre ved å spørre folk du kjenner. Og er det noen i grenda eller byen som vet ekstra mye historie, så er det naturlig å spørre han/henne også. Et besøk på kirkegården kan gi nyttige opplysninger for der ligger kanskje noen av forfedrene dine gravlagt med gravsteiner over seg som er forsynt med navn og årstall. Er det utarbeidet bygdebok for bygda di, så kan du i mange tilfelle også finne gode opplysninger der. Skoleprotokoller og folketellingslister som finnes i grenda eller bygda kan også gi gode opplysninger. Har du gammel familiebibel, så kan du kanskje finne noe der også. I disse er det gjort noteringer som ettertida kan benytte seg av.

Før eller senere må du sikkert til kirkebøkene. De nyeste kirkebøkene er hos presten og alle de eldre i et statsarkiv, for vårt distrikt Statsarkivet i Hamar. Og der vil en kunne få god hjelp til å finne fram. Kanskje kan bokstavene virke merkelige ja nesten uforståelige til å begynne med, men øving gjør mester, og det tar kanskje ikke så veldig lang tid før du begynner å skjønne det som står der å lese.

Hvordan skal en så notere ned det en finner av opplysninger? Selvsagt kan du notere i ei vanlig skrivebok. Det finnes også mange slags skjemaer som mange bruker. Noen er svært enkle andre litt mer innfløkte. Det er vel lurt å bruke enkle opplegg til å begynne med for eksempel et slags ruteskjema der du begynner med deg selv, til venstre er det delt i to rubrikker for foreldrene dine og neste spalte har fire ruter for besteforeldrene og så åtte for oldeforeldrene og 16 for tippoldeforeldrene. Greier du å fylle ut alle disse rutene da er du jamen langt kommet.

Ofte vil det nok ta lang tid, men dette er vel også en av grunnene til at mange synes at dette med slektsforskning er særlig interessant. En blir liksom aldri arbeidsledig. Alltid vil det være noe å lete etter.

Vestoppland slektshistorielag er til for å hjelpe andre. Kom på møtene og bli med i arbeidet. Det er mange som gjerne vil hjelpe deg og gi deg tips. Det som her er skrevet er bare ment som et lite bidrag i så måte. Kom gjerne med spørsmål og bli med i arbeidet. Slektsforskning er en beskjeftigelse som du trolig aldri vil bli helt ferdig med og du oppdager stadig nye sammenhenger og skjerper tanker og sinn, og hva er vel bedre enn det?

VESTOPPLAND
SLEKTHISTORIELAG

SPECIALPUBLIKASJON NR. 1.

MANNTALLET FOR TOTEN 1666.

Avskrift med person og
gårdsregister.

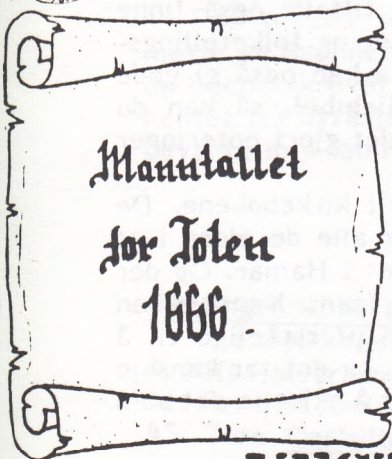
Pris:

Medlemmer Kr. 20.-

Andre " 30.-

Send bestilling til:

**VESTOPPLAND
SLEKTHISTORIELAG**

BYGDEBOKSAKEN PÅ HADELAND

Av Hans M. Næss

Etter at Randi Bjørkvik har arbeidet med bygdebokmaterieell for Hadeland i nesten en mannsalder, har hun en mengde opplysninger om både gardshistorie og personalhistorie for Hadeland. Hun er nå oppsagt fra arbeidet og har inngått en avtale om utlevering av materialet til bygdebokkomiteen. Men før hun leverer fra seg materialet, skal hun kopiere opp det materialet som hun vil beholde for videre arbeid med slektsgransking, blant annet for å hjelpe andre. Dette arbeidet er hun nå igang med, og så skal det "originale" materialet plasseres på Hadeland Folkemuseum. Det er et meget stort materiale som da vil komme til museet. Materialet består i hovedsak av:

Gardshistorie:

Skattelister

Utdrag og dokumenter fra tingbøker

Utdrag fra pantebøker

Utdrag og dokumenter fra Stattholderarkivet og Rente-kammeret.

Utdrag fra forliksprotokoller 1798-1824

Matrikler

Skattekommisjonens protokoller 1802-1819

Tiendelister

Gardsdokumenter

Spørrelister

Bjørkviks brukerlister med notater

Referanseverk: seddelkataloger.

Personalhistorie:

Kartotekene omfatter vesentlig 1700- og 1800-årene, delvis 1600-tallet og 19800-tallet.

Kartotek over fødte - ordnet alfabetisk etter: 1 fornavn, 2 patronymikon, 3 stedsnavn (eller bosted), 4 fødselsdato

Kartotek over døde - blant annet etter lensmannens dødslist

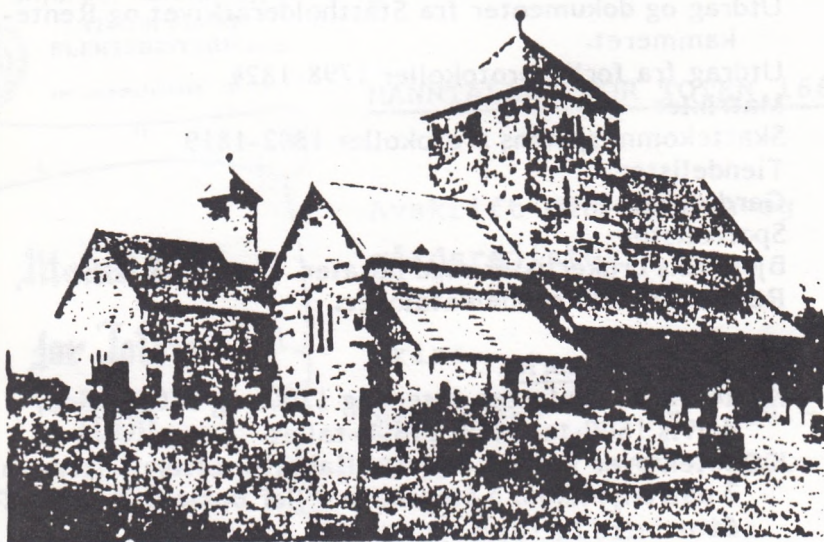
Kartotek over bruder

Kartotek over gardsnavn og bruksnavn
Kartotek over ektepar, med Bjørkviks familierekonstruksjoner
Forenklete kirkebokutskrifter (blant annet mangler faddere)
Folketellingslister
Utdrag av skifteprotokoller
En del kartkopier, vesentlig fra Utskiiftningsverket og Generalkonduktørens arkiv.
Litt billedmateriale.

Materialet skal leveres på museet senest 1/6 1985. Noe av gardshistoriematerialet kan leveres tidligere hvis bygdebokkomiteen ønsker det. Kontrakten om levering er skrevet under av Randi Bjørkvik og formannen i bygdebokkomiteen Vidar Kaasin den 14. desember 1983.

Hvordan materialet vil bli brukt når det kommer til Halvdanshaugen, er det ikke bestemt noe om ennå, men bygdebokkomiteen vil gjøre alt den kan for at materialet skal komme flest mulig til nytte.

Disse opplysningene er hentet fra årsmelding for Hadelands Folkemuseum og opplysninger gitt på årsmøtet for museet.

Søsterkirkene. Foto H. G. Hemm.

Om arkivar E. A. Thomle

Av Leif A. Wien

Erik Andreas Thomle ble født i Christiania 16. april 1849 men tilhører den gamle slekten Thomle fra Nordre Land. Han hadde Ex. Philos og juridisk embetseksamen. Hans første stilling var som volontør hos sorenskriveren i Eker, Modum og Sigdals sorenskriveri. Han ble edsvoren fullmektig hos sorenskriveren i Holts sorenskriveri.

E. A. Thomles interesserer gikk imidlertid så avgjort i historisk og da spesielt personalhistorisk og genealogisk retning. I 1878 ble han midlertidig ansatt i Riksarkivet, men ble utnevnt til fullmektig i 1886, et embede som egentlig ble opprettet for ham. Ved Stortingets beslutning av 1898 ble arkivfullmektigstillingen forandret til arkivar og Thomle ble i 1905 konstituert som riksarkivar og besturte arkivet også senere.

Han var en av stifterne av Samfundet for dansk-norsk Personalhistorie og Genealogi, der han hele tiden var medlem av den norske bestyrelse og skriftutvalg. I 1888 skjenket han dette selskap en kapital på 1.000 kroner under navnet: "En unevnts Legat til Samfundet for dansk-norsk Genealogi og Personalhistorie".

I 1906 ble Thomle valgt til corresponderende medlem av "Genealogisk Institut" i København. Dette selskapet ble oppløst i 1909, men samme år ble "Dansk Genealogisk Institut" dannet og Thomle også valgt som corresponderende medlem i dette. Videre var han samme medlem i "Genealogiska Samfundet i Finland, æresmedlem i Norsk Slektshistorisk Forening med flere æresbevisninger.

Arkivar Thomle ble betegnet som genealogiens nestor i Norge, og han var vel den som brakte denne virksomhet inn på mer vitenskapelig basis. Han var da også i besittelse av store kunnskaper på området med grunnlag i sine betydelige samlinger av genealogisk og personalhistoriske kildekrifter, topografi, personalhistorie og genealogi. Han var da også selv en meget fruktbar forfatter som har etterlatt seg en mengde skrifter, både særskilte slektshistoriske og bidrag til tidsskrifter og andre forfatters arbeid. For oss landinger er hans verk om sin

egen slekt "Familien Thomle" av nesten avgjørende betydning for slektsforskningen i Land da det her også finnes opplysninger om øvrige slekter som på en eller annen måte har forbindelse med Thomles slekt.

Det kan videre opplyses at Thomle skjenket Studentersamfunnet en håndskrevet samling av lover og instruksjoner som han fikk stor takk for. Han var forøvrig Commandør av Samfundets orden "Den gyldne gris".

Så kom også Thomle inn i turistnæringen og som turist bereiste han den største del av landet og kjente forholdene overalt.

En oppramsing av arkivar E. A. Thomles offentliggjorte skrifter vil føre så altfor langt i denne forbindelse. Bare i "Familien Thomle" dekker oppgaven over hans skrifter fram til ca. 1910 6 tettskrevne sider.

Erik Andreas Thomle ble i 1893 gift med Laura Anette Jørstad, som var født i Fredrikshald i 1860 som datter av major Even Hansen Jørstad og Marie Chatrine Knap. Laura Jørstad var en både velutdannet og bereist dame. Hun oppholdt seg fra 1906 til 1909 i Paris, så i

Rom, foretok en reise gjennom Tyskland og Italia og vendte så tilbake til Norge. Men i 1912 foretok hun sammen med sin mann en reise over Berlin og München til Florents. De oppholdt seg en måneds tid i Rom og reiste videre gjennom Sveits og Tyskland hjem til Norge. -Arkivar Thomle døde i 1936 dessverre barnløs.

Jeg skal her som etterskrift opplyse at familien Thomle har vist Lands Museum stor tillit ved å overlate museet 6 tykke mapper med skrifter, avisartikler, slektsopplysninger, bilder og så mange interessante ting at det er helt overveldende å vandre gjennom disse så høyst personlige ting som helst bør sees for å forstå verdien.

SUOMEN SUKUTUTKIMUSSEURA
GENEALOGISKA SAMFUNDET I FINLAND

her paa sit Møde idag indkaldt Dem,
Herr Statsarkivar,

Erik Andreas Thomle
til korresponderende Medlem.

Samfundet har hermed ønsket
give Udtryk for sin Beundring og
Taknemlighed for Deres store og høit
skattede Arbeide for den genealogiske
og personhistoriske Forskning, hvilket
Arbeide ogsaa i Finland vundet De.

Et gammelt brev

På Majors-Alm i Tingelstad har jeg skrevet av dette brevet:

"Noen optegnelser etter min oldefar Jens Iversen Klæstad og han blev født 18. nov. 1681. Hans hustru Marie Mortensdatter født 24. juni 1682. Hans far Iver Jensen døde 17. januar 1709."

1705 21. september blev jeg Jens Iversen Klæstad skrevet til dragon.

1709 i september begynte ufreden mellom Danmark og Sverige.

1715 22. februar døde min mor Kjersti Gulbrandsdatter.

1716 i mars var det svær dyrtid i Norge, samme året 25. august på generalmønstring fikk jeg avskjed fra kongetjenesten ved Fredrikshald.

1717 den 2. mars blev jeg forlovet med Mari Mortensdatter Hoff i Vasslien, samme år den 20. april stod vi brudefolk i Gran kirke.

1718 den 2. november falt svenskerne anden gang inn i Norge, samme året 11. desember falt kong Karl den 12. ved Fredrikshald.

1718 den 13. februar en søndag kl. 5 ettermiddag blev min 1ste sønn Iver Jensen født på gården Klæstad og døde på gården Horn.

1719 var det svær dyrtid på Hadeland så at en tønne bygg kostet 4 riksdaler.

1720 den 6. juli en lørdag kl. 6 ettermiddag blev min sønn Ole Jensen født.

1725 den 28. januar søndag middag blev min sønn Paul Jensen født.

1728 den 29. juni torsdag kl. 11 natt blev min datter Kjersti Jensdatter født, og samme år satt jeg lagrette på alle tingene på Granvollen.

1717 fra 31. oktober til 7. november holdtes jubelfest over alt (i) Danmark Norge.

Jens I. Klæstad

Denne fortegnelsen utskrev jeg av en gammel postill på
Horn den 21. juli 1839.

T. A. Solberg

T. A. Solberg var Torger Andersen Aschim født på
Solberg 25. mars 1815. Han var sønn av Anders Iversen
Solberg født på Horn 28/12 1759 og Kari Pedersdatter f.
Hilden 26/12 1773.

Anders Iversen Horn hadde disse søsken:

Jens Horn f. 30/7 1755 død 1/2 1839 gift 1795 med Kari
Kristoffersdtr. Halmrast.

Kari f. 19/12 1757 g 1783 m Jacob Jacobsen Svinning

Paul f. 13/2 1762 døde samme dag.

Randi gift 22/10 1785 med Hans Ericson

Mari f. 14/12 1765 død 1848 g 1788 m Anders Tostensen
Skari f.

1760.

Paul Kalskinn f. 23/12 1766 g 1800 m Marte Amundsdr.

Tomt

Torger f. 16/1 1770 død 12/5 1770

Iver f. 27/9 1774 død 1859

Lars f. 17/9 1777 død 1870.

Anders Iversen var sønn av Iver Jensen, som er nevnt
i brevet ovenfor, og Kjersti Andersdatter Grymyr. De ble
viet 18/7 1754. Iver Jensen døde 1800 begr. 27/3. Kjersti
var født 1731 og døpt 1. søndag etter nyttår 1732. Hun
døde 1811 begravet 6/7.

Med hilsen Hans M. Næss

Spørsmål & svar

Spørsmål nr. 6

Hvem var så Anne Olsdtr.?

En har vært i kontakt med Statsarkivet i Oslo og har fått følgende svar:

Den 17.10.1725 ble det døpt en Anne, datter av Ole Gundersen og Maren Olsdtr., Domlie, i Norderhov. Hvorvidt det er den riktige Anne, kan vi jo ikke si. Det går ikke fram av vielsen med Paul Knutsen hva brudefolkenes foreldre het.

Med hilsen A. M. Hadland (e.f.).

Spørsmål 22

Under et besøk hos Camilla og Johannes Sivesind på Borgarsyssel Museum i desember 1971, fortalte Sivesind om Juteslekta som muligens har slektstråder til Eina i Vestre Toten. Han mente å vite at slekta hadde bodd her i landet minst fra 1287 og at navnet Jute trolig kommer av Jyde, en mann fra Jylland i Danmark. Seglet til den første Jutemannen hadde form av to vinkler som stod parallellt og med spissen vendt oppover. Seglet til Ole Nilsen Sivesind fra 1759 (han var muligens etterkommer) hadde form som et hjerte, og Sivesind antok at det var en sammenheng mellom disse i og for seg ulike segl. - Dette bare nevnt slik i forbifarten. Antagelig vil det by på problemer å finne fobindelser fra vår tid og tilbake til Herr NN Jute i 1287, men forsøk kan jo gjøres. (AA).

Svar på spørsmål nr. 6 (2/83 og 1/84)

Ole Olsen Dille og Maria Paulsdr. Veisteneie (Oreløkken) ble gift 19/7 1798 i Norderhov. Før århundreskiftet hadde de barna Anders, døpt 5/10 1793 og Kari, døpt 14/10 1798. - Jeg mener man med sikkerhet kan slå fast følgende:

Ole Dilles hustru, Maria Paulsdatter, ble døpt 21/12 1771 og konfirmert 11/11 1787. Hennes foreldre var Paul Knutsen Bakaasen og hustru Anne Olsdatter, husfolk på Bakaasen under gården Bure i Norderhov. Denne Paul Knutsen var fra Aaserud i Norderhov, døpt 13/2 1724. Hans foreldre var Knut Haraldsen Aaserud og hustru Karen Fingalsdr. Paul Knutsen døde 1807 på Oreløkken (Begr. 8/3). Han ble gift 4/12 1749 med Anne Olsdatter. Hun døde 65 år gammel og fattig på Oreløkken i 1790 (begr. 24/3). Paul og Anne Bakaasen hadde barna Kari døpt 22/6 1749, Ole døpt 30/1 1752 og begravet 27/2 samme år 3 uker gammel, Ole døpt 9/12 1753, Knut døpt 16/3 1760, Hans døpt 13/3 1763 og Marit døpt 21/12 1771 - kanskje var det også flere.

Når Amundgård i sitt spørsmål skriver at Ole Dilles sønn Jens Catlejon var født 1812 i Vågå, så er det galt. Skoleholder Ole Dille og hustru Maria Paulsdatters sønn Jens Kattel Jons ble døpt i Norderhov 2/11 1811. Hans faddere var sognepresten der, Jens Finne Borchgrevink, hans frue Christine født Bagge, deres sønn studiosus Thomas Lyngby Borchgrevink, jomfru Lise Borchgrevink og jomfru Obner. Herr Borchgrevink var i likhet med Ole Dille født på Røros, så antagelig kjente de hverandre derfra. Navnet "Kattel Jons" er vanskelig å gi noen forklaring på. Jeg har ikke funnet minste spor av noen fransk soldat ved navn Catle Jean i kirkebøkene for Norderhov, men det kan jo være en person med dette navnet annetsteds som foreldrene har ønsket å oppkalle uten at de kan sees å ha vært i slekt med ham (jfr. artikkelen om navneskikk i siste nummer av tidsskriftet!)

Jeg beklager at jeg med dette har fratatt Hr. Amundgård hans franske og nokså eksotiske avstamning, men dette viser jo at man ikke kan basere sin slektsforskning på gjetninger og konstruerte ledd.

Med hilsen Tore Falch, Oslo.

Spørsmål 23

Hvem var Daphind Nielsen som solgte garden Nedre Gjøvik 1804 til Caspar Kauffeld for 3700 riksdaler? spør Asbjørn Langseth, Gjøvik.

Svar:

I følge Vardal bygdebok I s. 230 og 231 var hans foreldre Niels Daphindsen Kastad (død 1768 41 år) og hustru Anne Larsdtr. f. Mælum (død 1807 70 år). Foruten Daphind hadde de tre barn: Ole, Lars og Ingeborg. Vi har ikke funnet Daphind Nielsen nevnt i folketellinga for 1801 verken for Vardal eller andre bygder i Christians amt. Foreldrene til Niels Daphindsen var i følge Vardal bygdebok Daphind Torsen og hustru Berte Hansdtr. på Kastad.

Spørsmål 25

Fra Bernt G. Bielke, Kløverenga 33, 1322 Høvik.

Det står i tidsskriftet (nr. 1 1984) at nr. 6 (i artikkelen om Halvor Hoel) Jakob Jensen By i Vardal 1708-1786 var gift med Ingeborg Johannesdtr. Bjugstad (Landåsen) 1707-1790. Ja, det samme står det på side 69 i Vardal bygdebok. Men slår man opp på Bjugstad står det på side 187 at Lars Olsen Bjugstad (øvre) gift med Siri Balzersdatter hadde en sønn Balzer som var gift med Ingeborg Hansdtr. Vildåsen. Balzer døde tidlig og hans mor Siri solgte garden til Jakob Jensen By som igjen byttet garden med sin bror Johannes som ble bruker av Bjugstad mens Jakob Jensen ble bruker av garden By. At han giftet seg med enken på Bjugstad, var ikke så rart. Er dette korrekt, blir oppstillingen noe endret i det nr. 7 da skal hete Ingeborg Hansdtr. Vildåsen. Hennes foreldre var 14 Hans Kristoffersen Vildåsen og 15 Anne Simensdtr. Nr. 28 Kristoffer bonde på garden Vildåsen og 29 Eli Simensdtr. Vildåsen. Nr. 58 blir da Peder Jakobsen og 59 Berete Eriksdtr. Lenger bakover er jeg ikke kommet. Men hva er korrekt?

Spørsmål 24

Karl Hansen fra Kristiania var gift med Jenny Alvilde Sørensdtr. (Gundersen). Hun er født 1875 og døde 1927. Om ham vet en nokså lite, nesten bare at han dro til Amerika i april 1907. Og der tapes sporene etter ham. Er det noen som har kjennskap til foreldrene til Karl Hansen?

Hilsen Bjørn Olav Hansen, Gjøvik.

Spørsmål 26

20. juni 1786 var det skifte etter klokker Johan Henrik Ries/Riis på Toten. I følge dette het konen Ellen Maria Hechman. (Toten og Valdres prostis skifteprotokoll 1737-1810 f. 375b). Vet noen av dere hvem hun var? Er det noen forbindelse med f.eks. Tobias Hechmann/Hichmann på Midtberg i Land som det var skifte etter 27. februar 1730?

Johan Henrik Riis og Ellen Maria Hechmann hadde barna: Henrich Wilhelm, 27 år 1786, Hans Jacob, 23 år Cathrine Margrethe 24 år og Anne Kirstine 22 år. Men ingen av dem er født på Toten.

JEJ

Notat i Totens kirkebok 17. april 1801 da ei "Elen Cathrine Riis" ble gravlagt 74 år gammel. Hun er muligens identisk med Ellen Maria Hechmann, gift Riis. Denne Ellen Maria er i ei slektstavle utarbeidet av H. H. Neumann oppført som datter til Mikkel Taraldsen Midtberg i Land (1689-1741) og hustru Anne Marie Tobiasdtr. Hichmann. Men navneforskjellen gjør at en kan være i tvil om en her har funnet fram til den riktige person i rekkene. Andre har vel mer opplysninger å gi, men her følger kopi av notat fra Totens kirkebok:

AA.

7
den 17de Apr (17-4-1801)
Elen Cathrine Riis 74 Aar
den 19de Apr

Angående spørsmål om Ellen Maria Heckmann, gift med klokker Johan Henrik Riis, var datter av Michel Taraldsen Midtberg (ca. 1689-1741) gift 1722 med Anna Maria Tobiasdr. Hickmann (ca. 1694-1776). - I følge kirkebok for Land hadde Michel og Anna Maria følgende barn født i ekteskap:

1. Berte Maria 1723-1805 gift med Alexander Jørgensen.

2. Anne Sophie 1725-1806 gift med Christian Nielsen Vestrum

3. Lisbeth Kathrine f. 1728

4. Margrete f. 1731

5. Mari (Marie) f. 1734

6. Tobias f. 1738.

Dessuten hadde Anna Marie Hickmann en sønn født utenom ekteskap, kalt Ove Daniel Hickmann, døpt 1717, oppkalt etter sin onkel (se nedenfor). Ved Ove Daniels dåp er farens navn ikke oppgitt. I stedet for navnet er brukt prikker, og det er derfor slett ikke sikkert at Michel Taraldsen var barnefaren. At Anna Maria Hickmann skulle hatt flere barn, født i eller utenom ekteskap, er således ikke kjent.

Om slekten Hickmann (antagelig tysk) vet vi i grunn- en ikke så mye. Den eldste kjente er Tobias Mortensen Hickmann, kalt "Forrige Sorenskriver i Østfjeldene, Telemarken" i 1656. Hans kone, muligens hans første, var Anne Nilsdatter og de hadde følgende barn:

1. Tobias Hickmann f. ca. 1650 død 1729 gift med Sophie Eleonore von Hadeln 1657-1743.

2. Elisabeth Hickmann døpt i Seljord 6/2 1656 gift 13/10 1678 med Christen Tordsen død 1684. En sønn: Peder.

3. Ove Daniel Hickmann døpt i Seljord 2/2 1657, død 1713, byskriver, gift med Sarcha Pedersdatter døpt 18/11 1666.

4. Anne Hickmann døpt 16/9 1661 død 1693 gift med Frantz Frantzen Cudrioux død 1710. Deres barn var: a. Frantz, b. Christen, c. Magdalene og d. Tobias, som døde 1693 samme år som moren.

Dette er ikke noen nye opplysninger, men det kan være en liten ledetråd når det gjelder navnetradisjonen.

Vi ser at navnene Anne, Elisabeth (Lisbeth) og Tobias som fortsatte i neste generasjon var navn fra Hickmannsfamilien, mens navnene Anna, Sophie, Helene (Ellen), Margrethe og Maria er typiske i slekten Schenck von Schweinsberg (Anna Maria Hickmanns mormor). Navnet Berte hørte muligens til i Michel Taraldsens slekt.

Som en ser er det ikke noe i veien for at den nevnte Ellen Maria Heckmann (Hickmann) gift med klokker Johan Henrik Riis kunne tilhørt Hickmannsfamilien rent navnemessig, men hun burde vel da kunne finnes født i kirkebøkene for Land. Siden det nevnes at ei Ellen Kathrine Riis døde på Toten i 1801 74 år gammel, altså født ca. 1727/28, kunne det jo tenkes at det var en skrivefeil i skiftet etter hennes mann i 1786. I så fall kunne det også tenkes at Ellen Kathrine kunne være identisk med Lisbeth Kathrine Hickmann f. 1728. Dette blir vel litt mye teori, men det kunne likevel være bryet verdt å undersøke i kirkebøkene for Land om Johan Henrik Riis ble gift med denne Hickmannsdatteren omkring 1759, hvis dette ikke allerede er gjort.

Vil likevel nevne at det også finnes en tysk familie som heter Heckmann, uten at jeg vet om denne slekten hadde noen tilknytning til Norge.

Med Hilsen Herman Nettum, Bilitt.

Spørsmål nr. 27

Jeg melder meg med dette som medlem av Vestoppland slektshistorielag. Det virker kanskje lettvinnt å be om hjelp på denne måten, men kan noen gi meg opplysninger om følgende personer, eller si meg hvor jeg finner noe om dem?

A. Hans Persen/Pedersen Osvolden/Høvern/Høversjøen.

B. og kone Johanne Persdtr./Pedersdtr, samme steds. De må være født omlag 1780. I alle fall er deres datter Berte født 1805.

C. Johan Jensen Holmstad. Sønnen Jens er født 1761

D. Ole/Oluff Rønneby brukte N. Ømark i Hurdal 1600-ca. 1630.

E. Søren Findsen Fodstad ca. 1600.

F. og kone Birgitte Jonsdtr. Barn: Inger.

G. Torsten Koldby ca. 1700.

Det er først og fremst forfedre for disse som er spørsmålet, men alle opplysninger vedrørende disse personene er av interesse.

Helsing Arvid Garsjømoen, 2090 Hurdal.

Det vil være naturlig å søke opplysninger om disse personene i arkivet til Toten Historielag på Steinberg i Vestre Toten. Arkivet er åpent for publikum hver tirsdag 12-20, hver fredag 11-16 og ellers etter avtale. Under-tegnede har lett en del i dette arkivet etter nevnte personer og vil nevne det jeg har funnet, men er redd for å ha gått i fallgruver, og venter på andres utlegninger i neste nummer.

A og B. En Hans Pedersen Osvold døde i Frodal 1859, 94 år gammel og kunne da være født ca. 1765. Videre finnes det opplysninger om Hans Pedersen Presterud som ble gift 1810 med Johanne Pedersdtr. Sørlien. De bodde i Høvern 1805, Osvolden under Kobberstad 1810, 18, 32 og i Maridalen 1811 og 17 og hadde seks barn blant dem Birte døpt 4. august 1805. Da hun ble døpt finnes dette notert i kirkeboka: Hans Pedersen Høverns datter Birte døpt 4. august 1805. Vidner: Johan Steensiøen og Qvinde, Marte Høveren, Anders og Jens Frodalen. Moderen Johanne Pedersdtr. - Birte er her oppført som ekte men "skulle" vært uekte ettersom foreldrene ikke ble gifte før i 1810. Muligheten er derfor så absolutt til stede for at det her er to ektepar med samme fornavn og patronymikon.

C. Johan Jensen Holmstad med sønnen Jens født 1761. Her har en funnet: Johan Jensen Evang 1745-1809 gift 1766 med Dorte Hermansdtr. Ronneby 1741-1806. De hadde blant annet sønnen Jens f. på Ronneby på Toten 1768. Han var ugift ved skiftet etter mora i 1807. Både 1801 og 1807 bodde familien på Holmstad. Foreldrene til Johan Jensen var Jens Jensen Evang 1703-1756 og hustru Magnild Andersdtr. Evang 1710-1796. Foreldrene til Dorte Hermansdtr. var Herman Torkildsen Ronneby fra Annekstad 1718-1799 og hustru Mari Olsdtr. Stensli 1719-1774. Men spørsmålet blir jo også her om en er på rett eller feil spor, kanskje helst det siste.

D. En Olluff Ronneby er nevnt som bruker på Ronneby fra 1616 og utover. Jeg har ikke funnet ham nevnt i manntallet for Toten 1666. Det er ofte vanskelig å finne ut om slektene så langt bak i tida. Skifteprotokollen begynner 1657 og kirkebøkene for Toten 1695.

E. Søren Findsen Fodstad f. ca. 1573 død ca. 1668 gift med Berte Jonsdtr. Fire barn:

1. Guldbrand f. 1616 bodde 1668 på Slagsvold
2. Inger bodde på Øymark
3. Birte
4. Barbro.

Med hilsen
Arne Amundgård

Lensmannslekten på Mustad i Vardal

Av Per Braastad

1. Michel Tordsen Mustad nevnes som bruker i 1572, i 1612 er enken Aase nevnt som bruker. De hadde 2 sønner Tord og Ole som senere bruker hver sin halvdel av Mustad. Tord eide 2 1/2 hud i Mustad, 4 1/2 skinn i Kløvstad og 2 skinn i Torsrud. Han var gift med Berte Knudsdatter antagelig fra nedre Braastad.

2. Ole Michelsen Mustad 1580-1668 eide 2 huder i Mustad, 1/2 hud i Rustad og 3 skinn i Kløvstad og var lensmann i Vardal. Gift med Karen Arnesdatter Tomle, datter av lensmann Arne Tomle i Land og Margrete Syversdtr. Ole og Karen hadde 4 sønner og 2 døtre: Jacob, Christopher, Michel som kom til Krogvig, Ringsaker, Arne gift til Semb og lensmann i Biri og stor etterslekt der, Aase gift med Elling Skiaker i Land (deres datter Ingeborg var først gift til Esbjug i Land og så til Lier i Redalen og hennes sønn Tollef Daphinsen Lier ble gift med sin tremenning enken på Bjørnstad, Toten, Johanne Hansdtr. fra Buruld) og Aase.

3. Jacob Olsen Mustad 1618-1700 overtok Mustad og var lensmann i Vardal. En bibel som fantes på Mustad, er det sagt han bar med seg fra København da han var der og klaget til kongen. Bibelen kom senere til Eidsvoll Verk da kammerherre Mathiesen kjøpte Mustad. Jacob var gift med Anne Amundsdatter nordre Braastad og de hadde 6 sønner og 3 døtre: Christopher, Ole var militær, Michel kom til Berg, Vestre Toten, Amund til Holte i Vestre Toten, Hans til Buruld i Østre Toten (alle de 3 sistnevnte har stor etterslekt på Toten), Jacob døde ugift på Mustad 1733, Marthe gift med Ole Tordsen Bratt på Aalstad i Vardal, Kari gift med Ole Jensen Koll i Vardal og Johanne gift med Knud Svendsen Nærløs i Land.

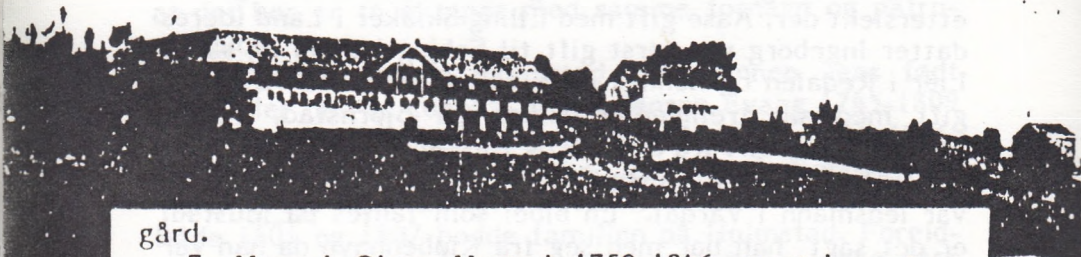
4. Christopher Jacobsen Mustad 1647-1699 overtok Mustad og var lensmann i Vardal, gift med Aase Jensdatter Koll 1650-1734 (søster av svogeren), datter av Jens Olsen Koll og Bodil Henriksdtr. Unset. 3 barn: Ole, Jacob ble gift til Dalborgen med Kari Jørgensdatter og

kjøpte senere Hunn i 1735 og Anne ugift.

5. Ole Christophersen Mustad 1683-1735 overtok Mustad og var lensmann i Vardal. Gift med Inger Jonsdatter Berg 1683-1750, datter av Jon Svendsen og Anne Tordsdatter Berg i Vardal. 4 barn: Christopher, Johanne, Malene 1720- og Anne 1726-

6a. Christopher Olsen Mustad 1710-1786 eide begge Mustadgårdene og Sætheren og var lensmann i Vardal. Gift med enken Anne Olsdatter Lunde fra Etnedal. De var barnløse og eiendommene gikk over til søsteren:

6b. Johanne Olsdatter Mustad 1715- gift med Ole Egediusen Kolbjørnshus fra Land, sønn av Egedius Olsen Kolbjørnshus og Marthe Christophersdatter. Tingvold. De hadde to sønner Haavel og Ole som fikk hver sin Mustad-

gård.

7. Haavel Olsen Mustad 1750-1846 overtok vestre Mustad og lensmannsombudet. Han var den siste lensmann som bodde på Mustad. Gift 1. med Mari Nilsdatter Breilid fra Toten, gift 2. med enken Gudbjør Gulbrandsdatter Ringlien fra Land. Barn (alle født i første ekteskap): Ole, Anne Marie gift med Christian Hansen Skøien i Fluberg, Johanne gift med Nils Christiansen Ødegården i Vardal og Helene.

8. Ole Haavelsen Mustad 1776-1808 overtok vestre Mustad, gift med Kari Tollefsdatter Bjørnstad fra Toten 1782-1858, datter av Tollef Hansen Bjørnstad og Marthe Evensdatter Gihle. De hadde 2 barn: Tollef som overtok Mustad og Even som overtok Mæhlum i Vardal og ble gift med Johanne Henrikke Louise Kauffeldt, datter av glassverkseier Caspar Kauffeldt. Kari Mustad ble gift 2. 1809

med Haavel Eriksen Kaas fra Veldre 1784-1849 og deres sønn Ole Mustad 1810-1884 ble den 7. og siste lensmann av Mustadslekten i Vardal. Gjennom sin mor var han av den gamle slekten på Mustad. Hennes far Tollef Bjørnstad var sønnesønn av de før nevnte Tollef Daphinsen Lier og Johanne Hansdatter Buruld. Ole Mustad var gift med Anne Marie Skikkelstad 1816-1890 og de bodde først på Skikkelstad i Vardal, men flyttet senere til Brusveen og overtok svigerfaren Hans Skikkelstads fabrikk der, som under sønnen Hans Mustads ledelse ble en verdensomspennende bedrift.

9. Tollef Olsen Mustad 1804-1882 overtok vestre Mustad, gift 1. med sitt søskenbarn Marie Pedersdatter Hallingstad fra Toten, datter av Peder Tollefsen Hallingstad fra Bjørnstad og Karen Olsdatter Balke. Gift 2. med Anne Mathea Pedersdatter Braastad 1813-1886, datter av Peder Hansen nedre Braastad og Anne Christiansdatter Nerby. 2 barn i siste ekteskap: Marie gift med Johan Andreas Godthilf Raabe på Gryte i Vardal senere på Askvang som dampskipseksepeditor på Kapp og sønnen Ole.

10. Ole Tollefsen Mustad 1854-1927 overtok vestre Mustad, gift med Thea Stenersdatter Ekkeren fra Snertingdal, datter av Stener Haraldsen Berg Ekkeren og Rønnaug Mathea Andersdatter Austdal. Ole solgte Mustad 1889 og flyttet til Oslo og begynte som bokholder i firmet O. Mustad & Søn. Det var flere eiere til kammerherre Mathiesen på Eidsvoll Verk kjøpte begge Mustadgårdene og Hermanrud og solgte igjen i 1918 til Arne Rostad.

Åpningstider på Statsarkivet i Hamar fra 1/1 1984

Mandag, tirsdag, torsdag og fredag kl. 08.45-14.45

Onsdag 08.45-17.45

Lørdag 08.45-12.45

6 Maaneders VEXEL - OBLIGATION

med

FORLIGSFULDPAKT

til den

thoten - vardalske Sparebank.

12. Spd.

Pi Underlegnede:

Sam Langstaff

Nostre Thelme Newman

— 1ste Belvaskyldnerkautionist

C. E. Proctor

— 2den

Do.

— 3d1e

Do

have af den tholen - vardalske Sparebank faaet laant 12. Spd, sliver 10/6

Daler Species.

, som vi in Solidum og skadesløst tilbagebetale

6 (or x) *Maanedes fra Dato, eller den*

16th May 1869.

*Saafermt denne Obligation ikke bliver indfriet eller sarnyet ved den ovennævnte Farsaldsdag
besvoldmægtige vi herved uigenkaldelig Hr.*

til for os et møde inden første Forligelseskommission for
Sparebankens Kasserer, eller hans Fuldmægtig.

for der med
at slutte sig

Førlig, at vi derved forpligtes til under Exekutions Tvang, Een for Alle og Alle for Een, inden forsten Dage fra Førligets Dato at betale til den høsten - værdsløse Sparvbank ovennævnte Gjæld med $\frac{1}{2}$ p.Ct. pro anno Renter fra ovenstående Førligsdag, samt i Førligsmønstinger 66 R. 68 St. og 68 R. Skilling, og paa følgende Omkostninger skadesløst. Betales Beløbet inden eller efter Exekution af nogen Anden end den Førligsmønstner af os, har den, som har betalt, for sit Udlæg med Renter og Omkostninger, Regres til den eller dem, som ovenfor nævnes som han.

den 16ten Novbr 1868

Aug 12.

La Commune de Nyon

Ch. T. T. T. T. T.

12 Feb 1911

Shelby

Nærværende Aar
regnes
efter Christi Fødsel 1839.

Efter Børns Skabelse	5806.
Siden Reformationen	322.
Siden den Oldenborgske Stammes Regjerings Begyndelse i dette Rige	390.
Siden vor allernådigste Konge, Kong Frederik den Sjettes Fødsel	71.
Fra K. Christian den 5tes Danske Kobs-Regulation 156.	

I nærværende Almanak antages Dagen, ovennævnte, fremmende med almindelig Bedragt, at begynde ved Midnat, og regnes indtil næste Midnat, saa at de tolv Aarer, der gaar foran den mellemliggende Middag, benævnes Formiddagstimer, de tolv efterfølgende Aarer mod Eftermiddagstimer. Ethvert Klokkeslet er angivet i den saakaldte Middeltid, eller den Tidart, som flest bruges i det daglige Liv, og som derfor alle Uhre ere indrettede til at vise. Da denne imidlertid er forskjellig fra den Tid, som Solkiven angiver, bliver det nødvendigt for Enhver, som vil stille sit Uhr efter en Solkive, at kende den Forskel, som findes Sted mellem Uhret og Solkiven. Herom erholdes Underretning ved Hjælp af de Tal, der findes i den sidste Talrække, og som angive, hvad et Uhr paa de forskjellige Dage af Aaret vil vise i samme Dieblil, som det efter Solkiven er Middag. Saaledes betegner f. Ex. Tallet 12 1/2, som findes ved den 1 Januari, at paa denne Dag skal et rigtig Uhr vise tolv og fire Minutter i det Dieblil, da Sol-

GAMLE DOKUMENTER

Motsatt side:

Det var trange tider for kommunene også i gamle dager, helt ned til den beskjedne sum av 12 Spd. var det nødvendig å låne.

Denne side:

Dette er den første side i en Dansk almanakk fra 1839. Legg merke til den første linjen på årstallangivelsene!

Ord og uttrykk

Absolutio publica: Åpenbart offentlig skriftemål. Dette ble særlig brukt dersom en mann og ei kvinne hadde fått barn sammen uten å være gift. En måtte da stå fram i kirken og "angre" det en hadde gjort. Åpenbart skrifte for leiermålsforseelser ble formelt avskaffet 1767.

Adventus domini: Kirkeårets nyårsdag, første søndag i advent.

Alen: 62.75 cm.

Amt: Det samme som fylke i dag. Ordet var brukt som betegnelse 1662-1918. Vestoppland hørte med til Christians Amt som da ble til Oppland fylke. Christians amt har navn etter Christian VII.

Anno: I året. Anno hujus: dette året (også: hoc anno).

Arildstid: Også alderstid av gammalnorsk ár aldo, stående uttrykk som betegner ei svært gammel tid. I lovspråket skulle uttrykket tjene som bevis på at noe hadde fått hevd og dermed rettskraft.

Arkiv: Av gresk archei'on: øvrighetsbygning. Statsarkivet i Hamar har samlinger for Oppland og Hedmark. Riksarkivet i Oslo har også mye av interesse for en slektsforsker.

Bette: Forkortelse for bemeldte dvs. før omtalte. De tre siste bokstavene er oftest plassert litt høyere enn de to første.

Bismer: Veieredskap, vekt. På gammalnorsk: bismari.

Bol eller bord: Bosted, gard, eiendom.

Bråtebruk: svebrenning eller svedjebruk. En kvistet trær og spredte kvister og greiner utover, året etter ble kvaset brent så fullstendig som mulig og så ble kornet sådd i oska mens den ennå var varm. Finnene som innvandret på 1600-tallet drev mye med bråtebruk.

Bumerke: Tegn eller figur brukt som eiermerke og ble skåret inn på hus, arbeidsredskap eller lignende.

Bygsel: Bortleie av jord.

Daler: Mynt
Dannekvinne/dannemann: Dugende dyktig
kvinne/mann, brukt om aktverdige og hederlige menn-
esker.

Diplom: Mellomalderbrev (ofte trykt i verket Diplo-
matarium Norvegicum), her kan en finne opplysning om
eierforhold slektssammenhenger.

Dominica (dies): Egentlig Herrens dag dvs. søndag.

Dreng: Gutt, læregutt. Drengestue: beboelseshus for
tjenere på en gard.

Epiphanie domini: Herrens åpenbarelse det vil si 6.
januar, trettende dag jul.

Epitafium: Gravskrift, minnetavle over en som er
død. Ble ofte satt opp i kirkene og mest over velstående
og kjente personer.

Faredag: Flyttedag 14. april eller 14. oktober

Fetling: Skinnet på en dyrefot, brukt i betydningen
et kvart kalvskinn.

Fjerdning: Gammel administrativ inndeling. Bygda var
 gjerne inndelt i fire fjerdinger.

Fletføring: Det å overdra en annen alt en eide eller
kom til å eie mot underhold resten av livet.

Folketellinger: Den første er fra 1769. Andre viktige
folketellinger kom i 1801, 1865, 1875 og 1900, og alle
disse er tilgjengelige i arkivene og er nyttige men ikke
feilfrie og fullstendige.

Forne: Forskrevne eller fornevnte. De to siste bok-
stavene skiller seg ut fra de tre første.

Fot: Siden 1824 er 1 fot: 31.375 meter.

Føderåd: Kår. Avtale mellom eier og tidligere eier av
en gard for å sikre gamlefolka opphold i alderdommen.

Kilde:

"Norsk Historisk Leksikon", redigert av Rolf Fladby,
Steinar Imsen og Harald Winge. Oslo 1974.

SKAKTAVL - ADELSSLEKT MED USIKRE RØTTER

Av Svein-Erik Ødegaard

Toten-presten Torbjørn Olavsson er hovedpersonen i en gren av Skaktavl-familien der stamtavla er publisert i hefte nr. 1 1984. Men her er det én opplysning som forvirrer de uinnvidde og én som forbauser de innvidde. Det trengs med andre ord ytterligere kommentarer.

Nr. 1, Torbjørns farfar, kalles "Bjørn til Knivsholm i Skoger", og nr. 2, sønnen kalles "Oluf Bjørnson til Knivsholm, Toten". Dette er sjølmotsigende, og dessuten eksisterer det ingen gard Knivsholm på Toten, forøvrig heller ikke i Skoger.

Skaktavl-problematikken har som utgangspunkt og hovedkilde Enevold Skaktavls likpreken i 1702 med familietradisjonene på dette tidspunkt. Der tillegges Toten-presten Torbjørn Olavsson tittelen "til Flænæs", mens hans far og farfar tittuleres "til Knivsholm på Toten".

I en serie artikler i Hedmark slektshistorielags tidskrift for en god del år tilbake har Leif Løberg bygget opp en del teorier omkring denne slekta, og hovedkonklusjonen er at den må ha hatt sitt opphav på Knive i Skoger. Hans resonnementer er ikke imøtegått, men de bygger på en del antagelser og ikkebeviste muligheter som gjør at jeg har møtt slektsgranskere som er noe skeptiske til Løbergs resultater. Men her får enhver lese og gjøre seg opp sin mening. Ingen har ihvertfall motbevist Løbergs teorier.

"Flenes" - Valravngods i Nord-Norge?

Christian Spangen har hevdet at eneste mulige "Flænæs"-gard i Norge er Flønes i Selbu. Nå hadde Torbjørn Olavsson to sønner, Christen Torbjørnsen Skaktavl, som skrev seg både til Ulven i Ringsaker, Myrvold i Trøgstad og til "Flenes" i forskjellige sammenhenger, og Torbjørn Torbjørnsen Skaktavl til Nordvi i Stange. Disse var gift med to søstre, og det tror jeg er viktig i denne sammenheng. Christen var gift med Adels Jørgensdatter Valraven og Torbjørn med Inger Jørgensdatter Valraven.

I en registratur over Torbjørn Torbjørnsen den yngres odelsbrev av 3. desember 1618 finner vi at i hans arkiv lå blant annet fire pergamentsbrev og fire papirbrev "anlangende Levanger og annet gods i Nordlandene, som er hustru Inger arvelig tilfallen". Levanger må vel dreie seg om Levanger i Nord-Trøndelag. Jeg heller derfor sterkt til den oppfatning at når Christen Torbjørnsen har "Flenes" som en av setegardene, så dreier det seg enten om Fleines som i dag er flere gardar i Hassel i Nordland eller Flønes i Selbu. Men hovedsaken er at dette sannsynligvis var konas arvegods.

Løberg understreker at i Enevolds likpreken er det bevart riktige opplysninger om personer lo ledd tilbake på kvinnesiden, og da bør heller ikke de 5 leddene på mannssiden være fantasi. Dette er sikkert korrekt, men på den annen side viser dette også at slekta på mannssida var langt mer dunkel enn på kvinnesida, og allerede med "Knivsholm på Toten" er vi ute i store problemer. Derfor tror jeg at når Torbjørn Olavsson skrives "til Flenes", så er det en feilslutning bakover ut fra nyere eiendomsforhold. "Flenes" kom sannsynligvis i Skaktavl-eie gjennom slekta til mester Torbjørns svigerdøtre.

Mester Torbjørn Olavsson - først og fremst av Kusseslekta?

For å gjøre Skaktavl-problematikken enda vanskeligere, så må jeg også nevne at mester Torbjørn Olavsson aldri skrev seg Skaktavl, og aldri brukte Skaktavl-våpen, enda så vidt mange ganger vi finner ham i kildene. Det betyr at vi ikke uten videre kan være sikker på at han var av Skaktavl-herkomst. Det er velkjent at adelsslektsnavn kunne tas fra spinnesiden hvis dette ble regnet som "finere" slekt, og det er først etterslekta som bruker Skaktavl-navnet.

Videre har vi en kilde fra mester Torbjørns samtid angående hans slektsforhold. Absalon Pederssen Beyer skrev i Bergens Kapittelbog i 1564 at Ture Olufsson Hummer var "Mester Torberns paa Totens Søstersøn." Et annet sted i samme kilde står det at samme Ture var "av de Kussers slekt". Faren, Oluf Trugelsson Hummer gift med Birgitte Olavsdatter, ble adlet i 1532 og tok altså adelsnavnet Hummer. Sannsynligvis var det derfor Bir-

EPICEDION
IN TVMVLVMPIÆ AC
HONESTÆ MATRONÆ INGERI-

DIS PETRÆ, CONIUGIS M. TORBERNI OLA-
ui Noruegiani, Canonici Hammarensis, atq;
in Todenſi eccleſia verbi diuini præconis

[ſynceri: quæ obiit Die 29. Nouem-
bris Anno 1548.

Hæc gelidum tegitur matronæ corpus in vrbæ,
INGERIDIS, ſumma dexterritate, probæ.
Ipſa fuit ſoboles præſtantis candida PETRI,
Ex Norlandenſi nobilis orta domo.
Chriſtum ſaluificum teneris cognouit ab annis,
Carniſ binc noſtri digna tenore cani.
Illa piè ſeruans conſortia fœdera læti;
Altera Penelope iure vocanda fuit.
Ingenuus candor linguæ mentisq; gubernans
Officium, luxit pectore ſæminio.
Juſta pium coluit ſincero corde maritum,
Edidit huic ſocij, pignora cara, tori.
Quatuor infantes, qui matri vt puluere iunſi;
Ætæra ſic repetant; voce ſonante doro.
Hæc quintum complens luſtrum ſua ſata ſubiuit,
Tempore quàm ſubito lilia pulcra cadiunt.
At quoniam Chriſtum veræ pietatis amore
Complexa eſt: viuunt, ſanguine Chriſte tuo.
Præſentisq; Dei nunc cognitione recepta
Percipit Angelici, dogmata ſancta chori.
TORBERNE hoc credas conſtanti pectore doctæ,
Et deſiderij dulce leuamen erit.

A Diacet eximium decus hic ſpeculumq; puellis,
Virgo DOROTHEA, munus & ipſa Dei.
Hoc fuit in ſatis, hoc ſanguinis exigit ordo,
Affines caras abripit vna dies.
Vna dies ambas rapuit, inſerſitq; tenebris,
Vna reſurgentes reddet ad aſtra dies.

TVRO OLAVI Hum-
merus F.

gitte og dermed broren Torbjørn Olavsson som var av Kusseslekt.

En ny Skaktavl-kilde fra 1548

Torbjørn Olavsson har i den publiserte stamtavla fått ei kone nr. 1 ved navn Ingrid Pedersdatter som ikke har vært kjent tidligere. Har en sagt A så får en også si B og fortelle kildegrunnlaget for dette.

Fra Geirr Leistad, forsker ved Norsk senter for informatikk i Oslo, fikk jeg tilsendt en kopi av en nyoppdukket kilde som jeg innlemmet i Toten Museums arkiv. Kilden er et trykt sørgedikt på latin over Ingrid Pedersdatter, død 29. november 1548, gift med Toten-presten Torbjørn Olavsson. Forfatter er Ture Olufsson Hummer - han som vi ovenfor så var Torbjørn Olavssons søstersønn. Rammen rundt diktet gjør det mulig å bestemme boktrykkeren til å være Stephan Mølleman, og han virket i Rostock rundt 1560. Ture Olufsson Hummer immatrikulerte seg i Rostock i 1557 og vendte tilbake til Norge og Bergen i 1563, så dermed skulle dette være greitt.

Mester Torbjørn Olavssons første kone - en datterdatter til Herlog Hudfat?

Dokumentet inneholder to opplysninger av stor slektshistorisk interesse utover at Toten-presten hadde en til nå ukjent kone. For det første var Ingrid Pedersdatter "Ex Norlandensi nobilis", dvs "av nord-norsk adel". Leistad mener ut fra sine studier at det eksisterer bare en mulig adelsmann med navn Peder i Nord-Norge som aktuell far, og det er væpneren Peder Amundsson til Andenes i Vesterålen. Han var gift med Gjertrud Hudfat, som sannsynligvis var datter til opprørslederen Herlog Hallvardsson Hudfat. Det at mester Torbjørns første kone sannsynligvis var en datterdatter av Herlog Hudfat, og at Torbjørn slo seg ned på Toten der sjølve kamphandlingene fant sted i 1508, er jo interessant.

Diktet forteller videre at ekteparet hadde hatt en datter Dorothea (Dorte) som også var død. Dette styrker tesen om Peder Amundsson som far, fordi hans eneste datter fra ekteskapet med Gjertrud nettopp het Dorte.

Da Oluf Torstensen Nøttestad i Stange, med far Torsten Herlogsson (sønn av opprørslederen), ble tilkjent løsningsrett til en del av Hudfatgodset i 1622, ble dette da

kalt "godset etter hustru Dorte til Flateråker". Dorte Pedersdatter bodde i annet ekteskap på Flateråker i Tysnes i Sunnhordland.

Hvor kom mester Torbjørn fra?

Når man studerer adelsslektene, er man nødt til å ha hele Norge for øye. Herlog Hudfats kone, Elin Torstensdatter, var f.eks. også fra Nord-Norge. Men faren het Torsten Kusse, altså av den landsomfattende Kusseslekta der de fleste treffes på i Øst-Norge, og på morssida var hun av den kjente Aspa-ætten på Nord-Møre.

Mester Torbjørns foreldre kan derfor søkes over hele landet - særlig når vi nå vet at den første kona var fra Nord-Norge. Den dunkle slektstradisjonen "til Knivsholm" som altså er eldste tradisjon på den problematiske farssida, er som nevnt tolket som Knive i Skoger. Dette er ut fra navnet en rimelig tolkning. Men et vektig argument mot denne tolkning er av vi ikke finner den eiendomsinteresserte Torbjørn Olavsson involvert i en eneste eiendomstransaksjon i dette området av landet, og sønnene eide ingen eiendommer her. Skal en knytte adelsslekt til område, blir det svært problematisk når eiendomstilknytning totalt mangler. Dessuten er noen mulig Oluf Bjørnsson ikke påvist i Skoger eller nærliggende distrikter.

Jeg tør ikke påstå at det Leif Løberg har kommet fram til i alt vesentlig er galt eller irrelevant for Skaktavl-problemene. Men jeg føler at han av og til beveger seg på lovlig tynn is, så det kan være sunt å gjennomtenke kildegrunnlag og slutninger på nytt.

Litteratur:

Leif Løberg med følgende artikler i Hedmark slektshistorielags tidsskrift:

Skaktavl-problemer. Utspring. Bind II s. 237.

Skaktavl-problemer. Herkomst. Bind II s. 281

Skaktavl-problemer. Forgjengere og våpen. Bind II s. 313

Skaktavl-problemer. Maren Skaktavl. Bind III s. 22

En Skaktavlfrende. Bind IV s. 334

Christian Spangen i samme tidsskrift:

En Skaktavl-bibel. Bind I s. 1

En uekte Skaktavl og hans mor. Bind II s. 1

Skaktavlproblemer. Bind III s. 60

Svein-Erik Ødegaard i Norsk slektshistoriske tidsskrift:

Herlog Hudfat. Person, gods og nærmeste etterslekt.
Bind 28 s. 237.

Hva skal vi skrive om?

Ja, hva mener du om det? Det er ikke alltid så lett å vite hva en skal fylle skriftet med. Og én ting er i alle fall sikkert at når dagen kommer da et nytt hefte skal gå i trykken, da må en velge blant de artiklene som foreligger. Ja hva skal vi skrive om?

Det er vel en selvfølge at artiklene skal ha noe med slektsforskning, slektsarbeid å gjøre. Det kan da være at noen artikler bør gi tips om hvordan en kan gå fram når en forsker slekt. Vi har forsøkt å lage noen slike artikler, og har tanker om flere. Så er det også naturlig at en del artikler skal handle om enkeltslekter, og artikler av det slaget har vi da også hatt noen av i de nummer som hittil er utkommet. Egentlig så bør en vel her kunne skrive om enhver slekt som har tilknytning til distriktet. Men å få skrevet om alle er selvsagt umulig. Og en fordel er det jo at det er nok å velge mellom.

Så kan det skrives om personer som har gjort seg bemerket innen slektsforskning. Videre bør det kanskje være en oppgave å forklare ord og uttrykk som en kommer borti. Eksempler på gammel skrift hører vel også med. Men hva mener så du?

Vi har spurt flere etter reaksjoner på skriftet vårt og reaksjonene har gjennomgående vært positive bortsett da fra ris for feil som har skjemmet skriftet (og som vi forsøker å rette opp). La det forresten her være sagt følgende: Målet vårt er å få rettet alle feil og mangler som måtte forekomme. Men for å gjøre det må vi be om hjelp fra deg. Send oss noen ord om det er noe du mener er feil og angi hvordan feilen skal rettes.

Det er en selvfølge at skriftet vårt bør ha en rimelig geografisk fordeling. Dette har ikke alltid vært tilfelle, så langt derifra. Men det er i alle fall et mål en må arbeide mot. La det til sist være sagt at det ser ut til at det i og for seg ikke skal bli problematisk å skaffe stoff til å fylle skriftet med, men om det vi fyller det med er det som behager leserne, er det opp til deg, kjære leser, å gi uttrykk for.

Bøker og publikasjoner utgitt av Gjøvik Historielag

TVERRDALENE årbok 1-1978
kr. 25,-

TVERRDALENE årbok 2-1980
kr. 40,-

TVERRDALENE årbok 3-1982
kr. 60,-

HISTORISK VEGVISER
kr. 10,-

Halvard Oudenstad:
UTVANDRINGEN TIL AMERIKA
fra Biri, Snertingdal, Vardal
og Gjøvik 1846-1915. 600 s.
kr. 225,-

Peter Blom: VARDAL.
PRESTEGJELDS BESKRIVELSE
før og nu. 1899. Opptrykk 1983
kr. 60,-

Oskar Skarkerud: AMERIKA-
MINNER fra skogen, prærien
og nybyggerlivet 1904-12
kr. 150,-

GJØVIK HISTORIELAG
Postboks 528, Hunn, 2800 Gjøvik

Om kirkebøker fra Biri

Kirkebøkene for Biri begynner i 1730, men mangler for en del perioder således 1790-1813, 1855-1865 og 1873-76. Statsarkivet i Hamar har alle kirkebøker som ikke er på prestekontoret og utdrag av kirkebøker for perioden 1730-1879 laget av W. Lassen og navnerregister ved Ada Eriksen 1730-1789. Klokkerbøker er bevart 1814-1842 og 1892-1909. For Snertingdal er bevart kirkeboka 1887-1893 og klokkerbøker 1892-1905 og 1906-1919, etter opplysninger vi har fått fra Statsarkivet i Hamar.

Kirkebøkene kommer ingen slektsforsker utenom, de vender en ofte tilbake til når en er på leiting etter opplysninger. Vi skal her gjengi første side i den eldste bevarte kirkeboka for Biri fra 1730, og vil også forsøke å oversette teksten til mer lettleselig skrift linje for linje.

In nomine Jesu!

Dominica Esta mihe gjorde ieg min første tieniste udj
Birie hoved Kirke.

Copuleret Thord Arnesen Grøterud med Karj Pedersdatter:

1 Døbt Svend Seegaards barn nom: Erick

Testes Baptismi

Lars Qvisgaard, Peder Roterud, Knud Arnesen

Ingebor Qvisgaard og Maria Paradiis

1 Fredagen d 24 Febr: blev begravet Peder Helgerud

Dom: Invocavit Tieneste i Snertingdahlen.

Trolovet Jens Larsen Saxberg og Eli Iversdatter

Sponsores

Ole Arnesen Skunberg, Ole Iversen ibm

Copul: Ole Pedersen Søndre Aalsæt og Mari Ols Datter
ibm

2 Gravfæst en Enche, Marthe Peders Datter Søndre Aal-
sæt

2 Døbt Henrich Draagsæt Eiers barn nom: Marie

Testes

Anders og Siver Draagsæt Ole Tofs Rud

Marthe Draagsæt Marthe Grøtie. Com: 22.

In nomine Jesu! 1730!

Populæ Cito mihi giora in min forste bionit þu af
Þine fomme fiska.

Epistlet þorð. Aracren Grotund und þarj þorð. bionit.

1. Þaðt þine þragast þinu nom: Grotund

Testes: Þarðim,
þarð. þragast, þarð. bionit, þarð. bionit,
þarð. þragast og þarð. bionit

1. Þragast af 24 febr. þarð. bionit þarð. bionit

Þorð: Þragast þarðim, i þragast. Þragast.
þarð. bionit þarð. bionit þarð. bionit og þarð. bionit

þarð. bionit þarð. bionit. þarð. bionit, þarð. bionit

þarð. bionit þarð. bionit þarð. bionit þarð. bionit

2. Þragast þarðim þarð. bionit þarð. bionit

2. Þaðt þine þragast þinu nom: þarð. bionit

þarð. bionit þarð. bionit þarð. bionit

þarð. bionit þarð. bionit. þarð. bionit. Com: 22.

3. Þragast af 1. þarð. bionit þarð. bionit, þarð. bionit

þarð. bionit, þarð. bionit. þarð. bionit

þarð. bionit, þarð. bionit og þarð. bionit

4. Þragast þarð. bionit þarð. bionit nom: þarð. bionit
þarð. bionit, þarð. bionit, þarð. bionit, þarð. bionit, þarð. bionit

3 Onsdagen d 1 Martii døbt Ole Hofdes barn, Tosten
fadder

Ole Stuecheren, Jens Wahl, Torgier Hofde

Berthe Taraldsrud og Gunil Stuecheren

4 Ditto døbt Jacob Taraldruds Eiers barn nom: Amund

Testes, Haldor Stumlien, Siur Stues Eier, Peder Olsen

Marthe Stue, Anne Skunberg.

Noen ordforklaringer

In nomine Jesu: i Jesu navn

Dominica Erta mihi: fastelavnssøndag

Dominica: søndag

Copuleret: gifte, vigde

Testes Baptismi: faddere

Dom: Invocavit: 1. søndag i faste

Sponsore: forlovere, vitner

nom: ved navn, kalt

ibm eller ibidem: det samme som over.

Com, communicanter: nattverdsgjester.

En merker fort at prestene er influert av det latinske språket og bruker latinske ord i kirkeboka, men en ser også at ordet "fadder" og andre mer lettfattelige ord er benyttet. Etter hvert gikk latinen mer ut, men også i våre dager er det neppe problemer å påvise latinskpregede innslag i norske kirkebøker og gudstjenester. Dessuten kan rettskrivning og bokstaverering veksle fra prest til prest. Det var ikke alltid lett å være konsekvent. Og problemer oppstod ofte når det gjaldt bokstavering av gardsnavn.

Kirkebok nr. 1 for Biri er nokså lett å forstå. Men før eller siden vil en nok støte borti kirkebøker som er vanskeligere å skjønne. La det det også være sagt at i de eldste kirkebøkene er de forskjellige noteringer ført inn kronologisk og ikke i rubrikker slik som det ble senere. Dette gjør at en må være påpasselig om en skal få med alt en ønsker av nedtegnelser.

Hadeland folkemuseum for slektsgranskere

Av Åse A. Lange

Til arbeidet med Hadeland Bygdebok er det samlet et omfattende gårds- og slektsarkiv. Dette er for tida dessverre ikke tilgjengelig. Sommeren 1985 skal arkivet plasseres på Hadeland Folkemuseum, og hvordan det da kan bli brukt, får vi komme tilbake til.

Imidlertid vil Hadeland Folkemuseum gjerne hjelpe dem som har lokalhistorie og slektshistorie som hobby. Museet er blant annet et servicesenter for dem som er interessert i Hadelands kulturhistorie.

Hadeland Folkemuseum er ikke bare et område med noen og tjue gamle hus og ca. 8000 gjenstander som vises fram for publikum om sommeren. Aktiviteten er like stor om vinteren, og kontoret er betjent alle virkedager hele året. Det vil si at den som har spørsmål (eller noe å vise fram eller fortelle) bare kan ta en telefon eller komme innom.

Hadeland Folkemuseum er en avdeling av Opplandsarkivet som er "et samarbeidstiltak mellom Oppland fylkeskommune, Oppland distriktshøgskole/høgskolestyret og museene i fylket. Arkivet har til primær oppgave å spore opp, samle inn, ordne, registrere, oppbevare og gjøre tilgjengelig skriftlig primærkildemateriale av privat (ikke offentlig) opphav og av lokalhistorisk betydning". Dette vil si at arkivet omfatter protokoller, brev og lignende etter personer, foreninger og butikker m.m., slikt som ikke er underlagt avleveringsplikt til noe offentlig arkiv som statsarkiv eller riksarkiv. Opplandsarkivet og de enkelte museene/arkivavdelingene har en grei katalog, så det er lett å få oversikt over hva som finnes. Publikum kan bruke arkivsakene på museet. Materialet kan ikke lånes ut, men det er som regel greit å få tatt kopier. Arkivet er åpent hele året, men besøk bes avtalt på forhånd.

Hadeland Folkemuseum oppbevarer gamle arkivsaker for kommunene, Jevnaker & Lunner Private Brandkasse, Gran-Brandbu Brandkasse (nå Hadeland Brandkasse), Hadeland Elektrisitetsverk og almenningene. For å få

anledning til å bruke disse kildene, må man ha tillatelse fra eieren. Når det gjelder kommunearkiv, kan man henvende seg til ordfører eller rådmann.

Museets personale vil være behjelpelig hvis f.eks. skriften i gamle dokumenter er vanskelig å tyde. Og museets folk kan gi råd om hva slags kilder en kan ha nytte av og hvor de finnes. En del mye brukte kildeserier er fotografert av og finnes på microfilm eller microfilmkort. Det gjelder bl.a. kirkebøker og folketellinger. Fylkesbiblioteket på Gjøvik har microfilmer til utlån og Hadeland Folkemuseum har microfilmleseapparat og leseapparat for microfilmkort. Enten man selv ordner med lån av filmene man er interessert i, eller ber museet låne inn, er man velkommen til å benytte leseapparatene på museet etter avtale. Folketellingene fra 1801 finnes på microfilmkort på museet.

Hadeland Folkemuseum oppbevarer den store samlingen av flyfotografier i svart/hvitt og farger som Gran og Lunner kommuner og Jevnaker Historielag kjøpte fra Fjellanger Widerøe A/S i 1977. Materialet, som omfatter både negativ og kopier er nesten ferdig ordnet nå. Bilder av de enkelte hus og gårder er ordnet etter gårds- og bruksnummer. Museet skaffer nye kopier mot kopieringskostende og et lite gebyr.

Museet har også under oppbygging et billedarkiv med bl.a. avfotograferinger av gamle fotografier i privat eie og bilder museets folk tar i dokumentasjonsøyemed. Dette arkivet skal også publikum kunne ha nytte av.

Gjenstandssamlingen ved Hadeland Folkemuseum er katalogisert og ordnet etter nummer og funksjon. Dette gjør det vanskelig å finne tilbake til f.eks. hva en bestemt person har forært museet. Imidlertid finnes det en gaverkatalog for gjenstandene som er innkommet fra museets start i 1913 og fram til 1940.

Museets bibliotek omfatter faglitteratur for museumsarbeidet, lokalhistoriske årbøker fra hele landet og kulturhistorisk litteratur som gjelder Hadeland. Etter overlærer G. A. Knutsen har museet arvet en del bygdebøker og bøker om slekter fra forskjellige deler av landet. Vanligvis låner museet ikke ut bøker, men for arkivbesøkende og lignende står selvfølgelig også biblioteket til disposisjon.

Museet kan ikke by på en moderne utstyrt lesesal, men leseplasser finnes, og de forskjellige arkiv o.l. som er nevnt ovenfor, inneholder mye interessant stoff som bør bli bedre kjent. Velkommen!

DERAM

Den 2. august 1823 vart snekkermester Johan Christopher Petersen Deram, Gran på Hadeland gift med Olava Olsdtr. Jorstad. Johan var født i Kjøbenhavn 1792 og faren hette Peter Lund Deram.

Ein annan Petter Lund Deram f. Gran, Hadeland 1824 kom til Vestre Toten 1849 og vart gift 12/11 1851 med Berte Olsdtr. Narum f. Bonderud 1833 (foreldre Ole Olsen og hustru Kari Fransdtr. Begge tente på Skaugerud da dei gifta seg i 1816.)

Petter Lund Deram og hustru Berte Olsdtr. fekk seks barn: 1. Olave Catrine Julia 1852-1853. 2. Karoline Maria f. 1854. 3. Olave Katarine f. ca. 1855. 4. Johan Christoffer f. ca. 1857. 5. Peter Lund f. 1860 og 6. Karoline Marie f. i Vardal ca. 1863.

Petter var snekker og familien budde på desse stadene: Molstad 1849, Skaugerud 1852-54 og Rambekkmoen i Vardal ved folketellinga i 1865.

Gardsbruket Lundberg i Kolbu vart gjennom år kalla Deramsrud, men vart så oppattkristne til Lundberg. Navnet Deramsrudbekken eksisterer også i dag. Det ligg nær å tru at det er samanheng mellom familienavnet Deram med røter på Hadeland og i Danmark og navnet Deramsrud på Toten.

1883 og 1895 er Mathias Andersen og familie nevnt som bosatt på Deramsrud i Kolbu. Han var født på Teiterudeie 1844 som den gong låg på Hadeland (i dag på Toten) og døde 1895. Foreldra var Anders Torkildsen og Kari Christoffersdtr. Mathias vart gift 13/4 1883 klokka 12 med Hanna Sofie Hansdtr. Lundberg f. på Kise i Østre Toten 1849 av foreldre: Hans Pedersen f. i Land ca. 1807 døde på Ødefjellstad 1886 og hustru Berte Marie Olsdtr. f. i Land ca. 1809 og døde på Lundberg 1884.

Mathias Andersen kalla seg Fjellstadbruket da han gifta seg, men er kjent under navnet Deramsrud. Han var møller. Han og kona fekk fem barn: Helga Amalie 1883-

1956 gm Anders Flaen. Ole Kristian f. 1885. Bernt Magnus f. 1887, reiste til Amerika, Magda Sofie f. 1888 reiste til Amerika og Anna Kristine f. 1891.

Vi stopper her og overlet til andre å filosofere vidare omkring ord som Deram, Deramsrud og Deramsrud-bekken. Det høyrest rimeleg ut at her må vera ein samanheng sjøl om denne ennå ikkje er funnen, i alle fall ikkje av den som skreiv desse linene... (Arne Amundgård).

Lundberg (Deramsrud)

Gnr. 30, bnr. 15. P. adr. Kolbu.

Sk.mk. 0,26. D. jord 50 da (morenejord på leire og myrjord). – Våningshus bygd 1924. låve 1951, fjøs, stall, grisehus og hønsehus 1946, stabbur og vognskjul omkr. 1920. Vollum seter. – Alm.rett. – 1 hest, 5 kyr, 3 ungdyr. 21 griser, 4 sauer, 30 honer. – Ettegard i 4 ledd. Eieren tok over 1950 etter sosteren, Molli Lundberg. – Griseavl.

Om "Ættesoge for Gudbrandsdalen"

Mellom 1953 og 1974 kom det ut tre band med Ættesoge for Gudbrandsdalen av Engebret Hougen. Nr. 1 1953, 262 sider, nr. 2 1968 190 sider og nr. 3 1974 199 sider. Forfattere tok tidleg til med å samle tilfang om slektene i Gudbrandsdalen frå mange kjelder, mellom anna fekk han nok etter kvart god hjelp av frk. Ingeborg Ingestad i Statsarkivet i Hamar, som gjekk gjennom mykje tilfang for han. Arkivet etter Engebret Hougen kom i 1983 til Maihaugen, der det vil vera tilgjengeleg for interesserte. Det er eit omfangsrikt arkiv som viser kor møysommeleg arbeid det er å drive med slektsforskning. Engebret Hougen har fått mykje ros for det han gjorde, og det meste han har skrivi er vel i hovudsak rett, men sjølv sagt er det uråd å utføre så mykje arbeid utan at det snik seg inn ein feil her og der. Mange av artiklane hans førde til diskusjonar som kasta nytt ljós inn over dei slektsproblema han skreiv om. Ikkje minst gjaldt dette artiklar han skreiv i aviser og tidsskrift.

Slekter som han skreiv om i Ættesoge for Gudbrandsdalen var: Gjesling, Eldjarn, lensmannsætta på Hundorp, Sandbu, Døl, Harildstad, Tofte, Bratt, Staur, Strak, Brunk og sikkert fleire til.

For Hougen var det viktig å rekkje slektene så langt bakover som det fanst råd, men så stoppa han heller to-tre generasjonar før vår tid mellom anna fordi han meinte at folk da hadde ein rimeleg sjanse til å "hengje seg på" dei rekkene han hadde sett opp, dessutan unngjekk han jo også da mykje arbeid, og ein del problem elles.

Engebret Hougen var eit arbeidsjern utanom om det vanlege, han dreiv på med den store hobbyen sin så snart han hadde høve til det. Eigenleg var han vel det ein vil kalle amatør, men visste meir enn dei aller fleste om faget sitt. Han hadde ei eienståande evne til å setja opp hypoteser. Han var her nokså dristig men hadde alltid kjelder som kunne tyde på at han hadde rett. Dei tre bøkene hans er så konsentrerte at ein vel aldri heilt kan

bli ferdig med dei, og dei inneheld tilfang som mesta kan ta pusten frå ein. Men så er da også verka forsynt med eit register som gjer at ein kan bruke dei relativt lett.

Som rimelg er, inneheld dette verket mest tilfang av interesse for gudbrandsdøler, men det er nå så at dei fleste har aner frå mange stader i landet, så også for folk frå våre distrikt vil her sikkert finnast mangt nyttig tilfang.

Her skal siterast litt frå side 16-17 i band I kanskje eitt av mange høgdepunkt i verket som også viser kombinasjonsevne og hypoteseoppsetting av stort omfang hos Hougen:

"Segna om "Riddarspranget" er så velkjend at me treng ikkje taka ho opp att her. Ein skal berre minne om at "valdresriddaren" kom til Sundbu medan Ivar Gjesling var borte, brende garden og førde med seg kjærasten hans Ivar, "Skårvangs-solé" som Ivar hadde teke heim ei tid føreåt, fór så heim og sette over Riddarspranget med "solé" på salknappen. Men no kan me tidfeste denne

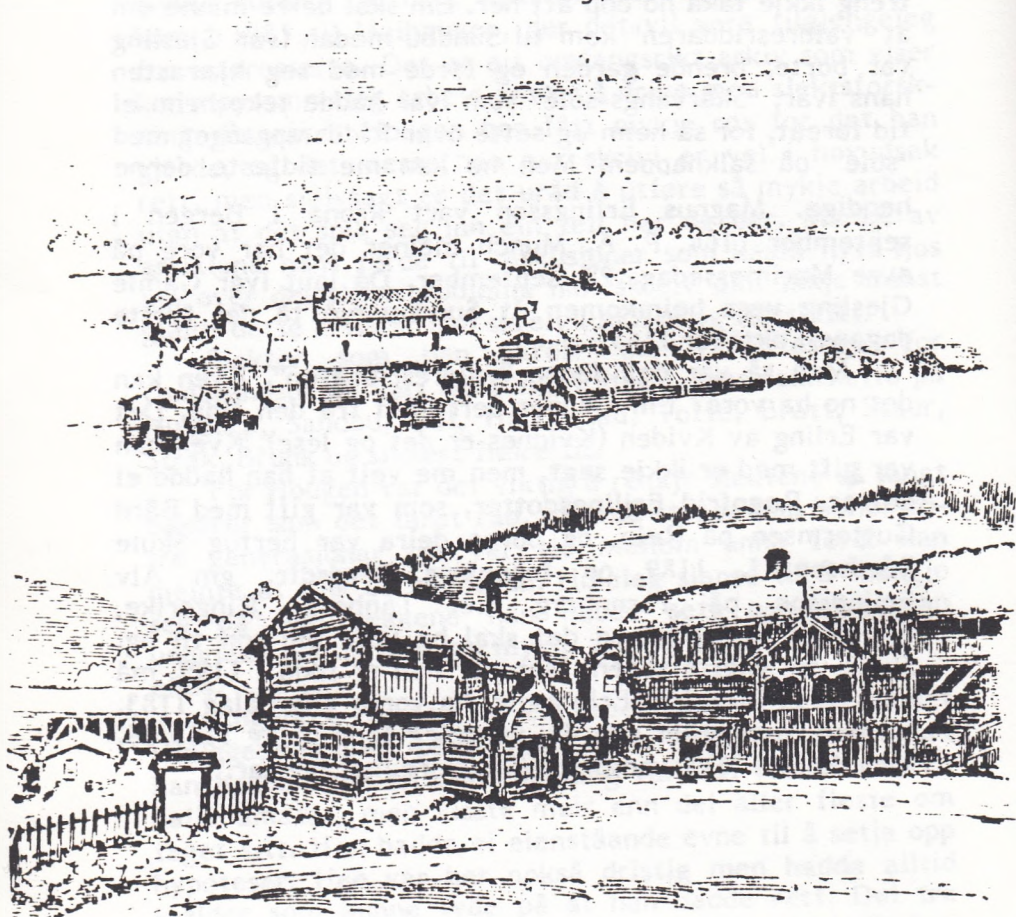
hendiga. Magnus Erlingsson vart krona i Bergen i september 1164. P. A. Munch meiner det har vore på øvre Marimessedag, 28. september. Då laut Ivar Gamle Gjesling vera heimkomen åt Sundbu ein tå dei fyrste dagane i oktober 1164.

Men så var det denne "valdresriddaren". Kven kan det no ha vore? Ein kjenner berre ein frå den tida. Det var Erling av Kviden (Kvidnes er det og lese). Kven han var gift med er ikkje sagt, men me veit at han hadde ei dotter, Ragnfrid Erilingsdotter, som var gift med Bård Guttormsen på Rein, og borna deira var hertug Skule Bårdsson f. 1189 og Ingebjørg Bårdsdtr. gm Alv Erlingsson på Tornnberg d.e. Tanberg, Ringerike, Guttorm og Sigurd og det skal ha vore ein son til og. Skule var yngste sonen. Men når han er fødd i 1189, må mor hans, Ragnfrid Erlingsdtr. ha vorte gift pålag 1183. Ho har vore heller ung då, venteleg fødd pålag 1165/66. Men då laut "Skårvangs-solé" ha vore mor hennar."

(Skårvangen er ei grend i Vågå som truleg vart liggjande øyde etter svartedauden. Riddarspranget ligg ved vegen mellom Vågå og Valdres, og det er vanskeleg å skjønne at nokon kunne ha greidd å koma seg over der på hesteryggen, men det skal nå ha skjedd da. Kvidefolka laut seinare gje frå seg Heimdalen fiskevatn til Sandbu i Vågå som vederlag for Skårvangssøle som i noen tid vel var busett på den garden).

Arne Amundgård.

Bjølstad i Meidal.

Folk fra våre distrikter som dro til Amerika over Bergen 1880-1923

Utvandrerprotokollene for Bergen er skrevet av og ordnet greitt slik at en blant annet kan lese dem på mikrokort. En ser fort når en går gjennom listene at det særlig er to bygder på Østlandet som går igjen nemlig Vang i Valdres og Lesja i Gudbrandsdalen. Fra "våre" distrikter har en funnet under 30 utvandrere i en lang periode. Det er så disse en skal dvele ved her år for år.

1880

Johan Hermann Wolff, 26 år f. i Gran. Mekanikerarbeider. Ugift. Bosatt i Bergen.

Eline Siversdtr. Tangeraas 25 år gammel f. i Land, bosatt i Strandebarm.

1886

Inger Olsdtr. Mørkesæthaug (datter av Thomas Mørck, kontorist, 55 år f. i Laurvig, bosatt i Ålesund, reiste til Amerika). - Inger var 11 år gammel f. i Jevnaker, bosatt i Eid på Nord Møre.

1888

Frantz Mathisen, amerikansk borger f. 1839 i Østre Toten. Reiste nå over igjen til Amerika.

1891

Ole Olsen Seierstad, skomaker f. 1838 i Østre Toten, var bosatt i Sogndal.

1895

Nils Olsen Moldstad, maskinist f. 1863 i Vestre Toten, ugift, bodde i Bergen, "Forhyret med nordk. dampskip!"

1897

Nils Håkensen Glemmestad, agronom f. i Østre Toten 1876, ugift.

1902

Alf Johannessen Brandrud f. i Brandbu på Hadeland 1900, bodde nå på Voss. Han reiste sammen med foreldre og søsken som alle var født i Fron i Gudbrandsdalen.

1904

Helene Hansen, husholderske f. på Toten 1855, ugift, bodde nå i Bergen og skulle reise til Boston.

Gustav Joh. Antonsen Bakken, skrædder f. på Toten 1863, bosatt i Wisconsin, gift. Reiste nå over igjen til Amerika.

1905

Fredrik Knutsen, farmer f. i Jevnaker 1849. Bodde i Sør Dakota. Hadde vært på besøk hjemme.

Anton Paulsen Haugen, jernbanearbeider f. i Søndre Land 1883. Arbeidet på Hallingskeid - Ulvik. Reiste ut for å få bedre fortejeneste.

1906

Ole Fredriksen Ruud, jernbanearbeider f. i Østre Toten 1872, bodde nå på Voss men var arbeidsløs. Håpet på bedre fortjeneste i Amerika.

Thora Justine Olsen, hotelleiers hustru f. i Hurdalen 1855, bosatt i Amerika, Hadde vært hjemme på besøk.

1908

Marie Hjermsstad, farmers hustru f. i Vestre Toten 1853, bodde i Minnesota og hadde nå vært på besøk hjemme.

1909

Ole Hansen Westad, farmer, farmarbeider f. Lunner. 1850, bosatt i Sør Dakota, hadde vært på besøk hjemme.

1914

Sigrid Hansen (Birkeland) husarbeider f. i Biri 1896. Bodde i Stange. Reiser til familie i Amerika og håper der å få bedre livsvilkår.

Henry H. Hilden, farmer f. Gran på Hadeland 1848, bosatt i Minnesota, hadde vært på besøk.

Gilbert H. Hilden, farmer f. Gran, Hadeland 1850, bosatt i Minnesota, og hadde vært på besøk.

Wilhelm Persen Berg, gardbruker f. i Vardal 1891. Reiste til familie, håpet på bedre livsvilkår. Reiste sammen med sin kone Martha Josefine Berg f. i Skedsmo 1893.

Peter T. Berven, arbeider f. 1879 i Gran, Hadeland, bodde i Montana, hadde vært på besøk.

1920

Anna Øistad, sydame, husmor f. i Vestre Toten 1895, bosatt i staten Washington, hadde vært på besøk hjemme.

1923

Fru Olga Meyer f. i Vestre Toten 1890, skipstømmermannshustru, bosatt i Laksevåg ved Bergen, reiste over igjen til sin mann i Brooklyn.

Ole Johannessen Hilstad f. 1897 i Hilstad, Toten, telegrafist ved jernbanen og studerende. Bodde nå ved Minde i Fana, reiste til Amerika for utdannelse.

For folk fra Østlandet måtte det lenge falle nokså unaturlig å reiste til Amerika over Bergen. Men en ser da av det som her er skrevet at en del av utvandrerne fra Østlandet hadde boplassen sin på Vestlandet fra før. Etter at Bergensbanen var ferdig, var det nok mer naturlig å la Bergen bli siste sted her i landet på den lange turen. En ser også at flere av utvandrerne var amerikanske statsborgere som hadde vært på besøk i gamlelandet noen tid. Mange av de som reiste så med forventning fram mot det landet de skulle bosette seg i og håpet på en god framtid...

Testament fra Prestesæter 1797 og 1800

Denne i Livet agtbare men nu i Døden salige Danneqvinde Anne Olsdatter Præstesæter saa første Gang denne Verdens Lys paa Gaarden Qvigstad i Aaret 1736. Faderen var den agtbare Dannemand Ole Joensen Qvigstad og Moderen den gudfrygtige Qvinde Marte Christiansdtr sammesteds. Saa snart de af Himmelen var begavede med denne kiære Datter som en Frugt af deres Ægtekiærlighed bar de strax Omsorg for at hun ved den salige Daab kunde blive indlivet i den aandelig Vinstok Christo og derved blive en ret Lem at Guds Kirke. De lod det ei heller blive herved, men søgte fra spædeste Ungdom at indprente hende den fornødne Kundskab om Gud og hans Ord. Hun forblev derpaa bestandig Hiemme hos sine Forældre indtil sit 30te Aar og i den Tiid erstattede dem den Møye de have anvendt paa hendes Opdragelse, ved at gaae dem troelig til Haande med Raad og Daad. Endelig besluttede hun efter at have raadført sig med Gud, sig selv og sine venner at begive sig i den hæderlige Ægtestand, gav altsaa i Aaret 1766 sin Haand til den agtbare Mand Officeren Povel Olsen Præstesæter som nu høystsørgende beklager Tabet af en kiærlig og troefast Ægtefelle, og for sine Børn en Øm og kiærlig Moder. Dette Ægteskab bliver velsignet med 4re Børn, af hvilke de 2 allerede for deres Moder har omvexlet Tiden med Evigheden. Nu blev hende nye og gandske usædvanlige Pligter paalagde, først som Ægtefælde og dernest som Moder. Som Ægtefælde havde hun Pligter imod sin Mand, og som Moder Pligter imod sine Børn at iagttage, og at opfylde disse var hendes daglige Bestræbelse, Gudsfrygt, Eenighed, Orden, strebte hun daglig at indføre imellem sin Familie og Huusfolk, selv forgik hun dem med Exempel, selv var hun den første og selv den sidste ved alt hvad som foretoges inden og uden Huuset, kort hun var sin Mands Eeneste Glæde, og sine Børns sande Ledsagerinde. Midt i disse Bestræbelser overfalder Døden hende, en hastig Sygdom som Dødens visse Forbud kaster hende overende paa sit Leie og dette erindrer hende noksom om at hendes Endeligt nærmede sig, hvorfors hun sagde sin Mand sine Børn og sine øvrige Venner det sidste kiærlige Farvel, leverede sin Siæl i sin Skabers Hænder og derpaa roelig hensov sidstafvigte Onsdag den 2de Martij om Eftermiddagen kl. 3 efterat hun havde levet her i Verden 60 Aar 8 Maaneder og 17 Dage.

Denne i Livet agtbare, men nu i Døden salige Dannemand Povel Olsen Præstesæter saae første Gang denne Verdens Lys i Aaret 1733 d 8t Martij paa Gaarden Præstesæter her i Totens Præstegjeld. Faderen var den agtbare Dannemand Ole Poulsen Præstesæter og Moderen den gudfrygtige Qvinde Mari Christensdtr. sammesteds. Saasnart deres Ægteskab var velsignet med denne kiære Søn som en Frugt af deres Ægtekiærlighed, bare de strax Omsorg for, at han ved den Hellige Daab kunde blive indlemmet i den Christne Kirke, og da deres daglige Attraae gik ud paa at befordre hans sande Vel, søgde de fra spædeste Ungdom at bibringe ham de vigtigste og sundeste Begræber om Religion og Dyd, overbeviste om at hvad for en Skiæbne der end oppebiede ham, var han dog alletider sikker under Religionens og Dydens Varetægt. Saasanrt hans spede Seener begynte at fæstne, begynte de efter Haanden at vænne ham til Flittighed og Arbeidsomhed. Han forblev derpaa hiemme hos sine Forældre indtil sit 31 Aar. Men da han var overbevist om at det var overensstemmende baade med Guds og Naturens Lov, besluttede han at begive sig i den hæderlige Ægtestand, gav altsaa i Aaret 1764, sin Haand til den agtbare Pige Anne

Olsdtr. Qvigstad. Og blev dette Ægteskab velsignet med 4 Børn, af hvilke de 3 allerede før Deres Fader er gaaet ind i Evigheden. Nu kom ham til Nytte den Underviisning han i sin Ungdom havde faaet som ved egen Erfarenhed og Flid havde forbedret. Endelig behagede det Livets og Dødens Herre at berøve ham denne sin kiære Ægtefælle, efter at han i 32 Aar havde levet et kiærligt og fornøyleligt Ægteskab med hende. Det eneste som kunde trøste ham var det sikre Haab han havde eengang i de lykosaliges Boliger at forenes med hende og aldrig mere at skilles fra hende. Da nu dette Ægteskabs Baand ved Døden var sønderrevet var der heller intet Baand som kunde holde ham fast til det Jordiske, udrevet altsaa fra Verdens Sværm og dens Sysler, henbragte han sin øvrige Levetiid i stille Rolighed som Enkemand i 4 Aar. I hans Ungdom tiente han Landet som Muskveterer i 5 og Corporal i 3 Aar, og i ald den Tiid oprørte han sig som en retskaffen Soldat ægner og anstaar. En god Hilse og Sundhed havde fulgt lige fra Vuggen og hele Livet Igiennem, unntagen de sidste Uger af Hans Liv da han den 15de July, da han blev kastet overende paa sit Leie, hvoraf han merkede at Døden var for Døren, endelig indfinder den sig og efter at han havde sagt sin Søn og sine Venner det sidste kiærlige Farvel, hensov han roelig den 15te July kl 7 1/2 Eftermiddag, efter at han havde levet her i Verden 67 Aar. Anno 1800.

Elskelige Venner og gode Christne som i Dag ere forsamlede for at bevise den vor med Broder den sidste Tieneste Her i Værden ved at befordre det sidste af de Jordiske Levninger hans af siæelde Legeme til sit Hivlested og Sovekammer da vil vi i Anledning her af i Betragtning hvorledes Menniskens Tilstand og Skiæbne er beskaffen her i denne usle Leerhytte og for krenkelige boelig, mennesket fødes til Uro og for Krænkelighed og vores gandske Lives kiæde er følge af Bekymring og Sorg. I Værden findes uro møye og frtræd, modgang og Medgang omvexles med hinanden. Hvor lykkelig er det Menniske som ved dette forgiængelige Livets Gienstande i en høytidelig og Hellig Betragtning undersøger i en dydelig retskaffen og christelig Vandring vor gandske Levnets løb i Værden at vi alle tiider. Tænker paa Døden og den sidste Afskied thi Salige ere de som døe i Herren, thi de Retfærdiges Siæle ere i Guds Haand og der skal ingen Pine røre dem. Thi Døden er ikke for skrækkelig for de gydfrygtige og Troende Guds Børn som døe i Herren, Thi Aanden siger at de skal hvile af deres Arbejde og deries gode Gierninger skal følge med dem. Thi for dem er døden en Lyksalig udgang fra dette Elendige liv og af mange farer omringede Jordiske Leerhytte og en Glædelig Indgang til den Evige Himmelske Glæde og Salighed som Gud har bered sine Troens Børn, men Frygt ikke for Døden O. Christen Menniske, betenk at det er saa skikket af Herren over alt Kiød, baade over deris som haver været før dig og de som kommer efter dig. O. Død hvor bitter er du naar et Menniske Tænker paa dig som haver gode Dage og Lever uden Sorg, og den som det gaar vel i alle Ting, men hvor sød og velgiørende du er i mod den fattige og nødlidende som er Skrøbelig og Gammel som ligger i meget Sorg og haver intet bedre at haabe til og ey at vente si hvor meget mand bestræber sig med værdens sysler saa er dog Døden det visse endeligt men paa hvilken Tid og hvad Sted den finder sig er allene Herren bekient hvor Lyksalig bør prises den som med et standhaftig mod kand findes bered og ferdig naar Herren vil hen kalde ham. fra dette Liv til et bedræt han da kunde have sin

Troes Lampe antænt og Gaae sin Siæles Brudgom i møde og følge med ham i den himmelske brudesal og de Lystige værelser hos Gud faders Høyere Haand og der at staa i samfund med de hellige Englers og Udvaldes Tale, uafsladelig siunge dig Fader Søn og Helligaand med hierte. Mund og Tunge Hellig! Hellig vor Herre Gud Zebaoth mon være nu og i allen stund.

Indal den 27de Januar 1808. Hans Nielsen.

Paul Olsen Præstesæter 1736-1800 ble gift i desember 1764 med Anne Olsdtr. Kvikstad 1736-1797 og de var gardbrukerfolk på Præstesæter i mange år. Da de giftet seg ble Paul også tittulert som offiser. De fikk fire barn:

1. Ole f. 1766, død 1851 gift med Marte Ellingsdtr. Volla i Land 1773-1857.

De overtok garden,

2. Marte 1768-1797

3. Christian 1772-1772

4. Christina 1777-1789. Så det ble bare ett av barna som ble gift og førte slekta videre og i det ekteskapet ble det ei datter Anne Matea f. 1813 gift 1. med Hans Kristoffersen Morterud. (3 barn) og gift 2 med Peder Håkensen Båkin, ingen barn. - Så vil vi se litt på forfedrene til Paul Olsen og Anne Olsdtr.

1. Paul Olsen Præstesæter 1736-1800

Foreldre:

2. Ole Paulsen Præstesæter 1701-1791

3. Mari Christensdtr. Atlungstad 1713-1794

Besteforeldre:

4. Paul Olsen Præstesæter 1670-1743

5. Ingeborg Johannesdtr. 1670-1728

6. Christen Larsen Atlungstad fra Sukkestad 1669-1752

7. Kari Halvorsdtr. Sødstad

Oldeforeldre:

8. Ole Paulsen Præstesæter 1626-1697

9. Goro Olsdtr. 1637-1702

10. Johannes NN

11. NN

12. Lars NN

13. NN

14. Halvor Pedersen Sødstad fra Kukkelsrud f. 1617

15. Karen Halvorsdtr.

1. Anne Olsdtr. Kvikstad 1736-1797

Foreldre:

2. Ole Johnsen Kvikstad nordre fra Kval 1674-1752

3. Marte Knutsdtr. Gaardløs 1687-1784

Besteforeldre:

4. John Paulsen Kval fra Balke 1643-1717
5. Berte Jørgensdtr. død 1678
6. Knut Pedersen Gaardløs 1639-1711
7. NN

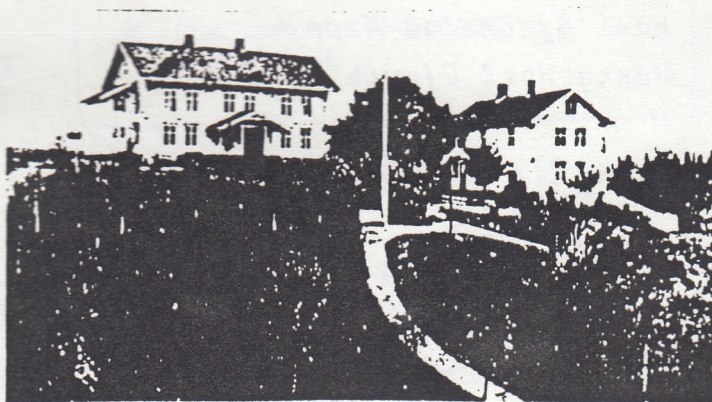
Oldeforeldre:

8. Paul Audunsen Balke f. 1585
9. NN Engebretsdtr. Balke ??
10. Jørgen NN
11. ukjent
12. Peder NN
- 13.
- 14.
- 15.

Vi gjør oppmerksom på at alle årstall før 1695 er "cirkaårstall" i det det ofte er umulig å vite sikkert når folk ble født før kirkebøkene kom i 1695 (for Toten). - I testamentet står det at mor til Anne Olsdtr. het Marte Christiansdtr. men dette kan ikke stemme både Neumann og slektsarkivet på Stenberg opererer med Knutsdtr. som må være riktig. Kommentarer mottas med takk.

Hans Nilsen Indal som er nevnt på slutten av det siste testamentet, var fra Sivesind f. 1768 og død 1832 gift 1787 med Margrete Sevaldsdtr. Sivesind 1767-1851.

Testamentene ble skrevet for å hylle to avdøde personer og ble kanskje opplest ved begravelsene. Det finnes en del lignende dokumenter, og de har ofte et opplegg som går igjen mer eller mindre fra gang til gang. De er verdifulle historiske dokumenter som gir opplysninger av interesse for ettertida.

LOKALLAGENE

Hadeland

Styre: Hans M. Næss Gran
Arne M. Sandlie Gran
Hans Braastad Lunner

Møter:

Torsdag 12 april på Gran ungdomsskole Kl. 19.00

PR-møte på Toso skole i Jevnaker Torsdag 26 april
kl. 19.00

Gjøvik/Toten

Styre: Per Braastad Gjøvik
Bjørn Bakke Raugoss
Hans Bjørnstad Kapp
Henry Hoel Gjøvik

Møteprogram:

Torsdagene	5 mai	1 nov
	6 sept	6 des
	4 okt	

OBS. NY MØTETID! KL. 18.30

Sted: Gjøvik Bibliotek.

Skaff deg en postgirokonto

- den gir deg fordeler!

- Alle regninger kan du betale gjennom nærmeste postkasse.
- Giringer (overføringer) fra din postgirokonto til mottakerens postgirokonto er gratis.
- Hver dag det har vært bevegelse på kontoen får du gratis tilsendt konto-utdrag med bilag.
- Innsending av posteringsoppdrag går portofritt i den blå postgiro-konvolutten.
- Alle hjelpemidler leveres gratis.
- Postgirokonto får du åpnet på postkontoret.

POSTGIRO

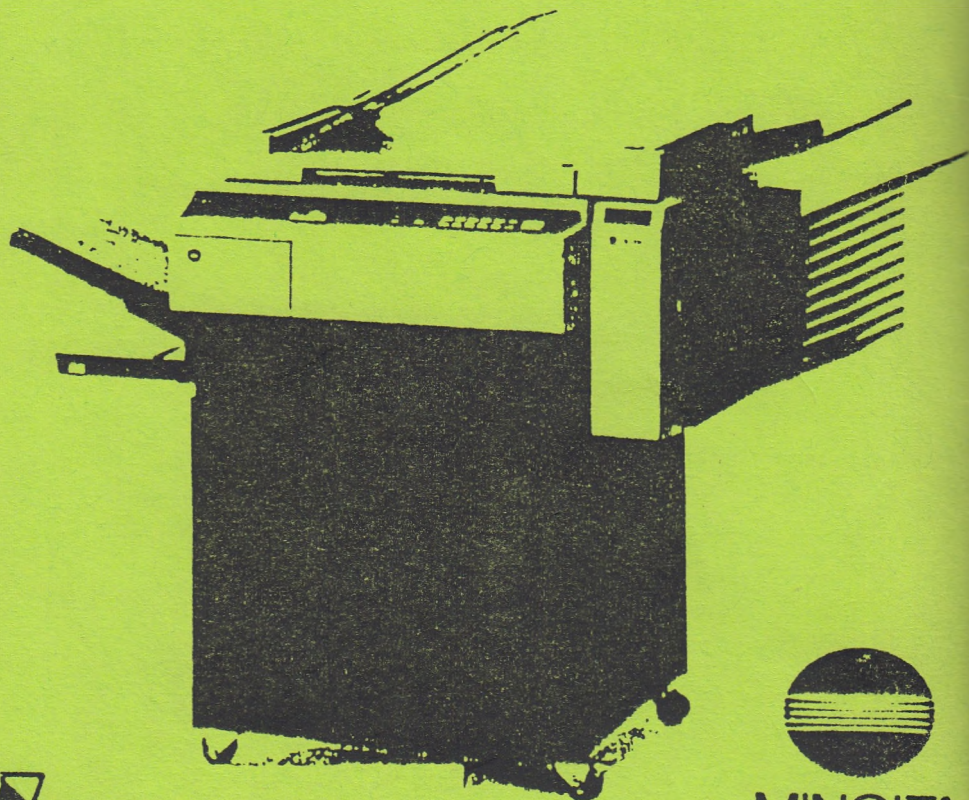
- fordi det er lettvint!

MINOLTA EP450Z

Verdens første kompakte ZOOM kopimaskin.

Først og alene i verden med en rekke nyheter du aldri har sett maken til. "Zoom" optikk som gir deg trinnløs forstørrelse og forminsknning!

TRYKKSÅK

Kopi og Data a.s

MINOLTA

FK FJELD
kontorservice as

Gjøvik Tlf. 31004 Egersund Tlf. 1070